ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1182

23.8 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН СТРИП
АЈВАНХО

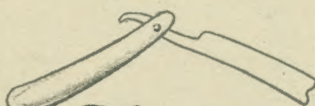
RIPLEY

ВЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ!

НЕВЕСТА И МЛАДОЖЕЊА

ИЗ ИНДИЈСКОГ ПЛЕМЕНА ХОС СМАТРАЈУ СЕ ВЕНЧАНИМ КАД ИСПИЈУ ПО ЧАШУ ЧАЈА ЈЕДНО ДРУГОМ ИЗ РУКЕ.

БРИЈАЧ

СВОГ ДЕДЕ, СТАР ПРЕКО 100 ГОДИНА, И ДАНАС УПОТРЕБЉАВА СКОТ АДАМС ИЗ ЛОНДОНА.

ДОКТОР

ХАНС ГАДОВ

(1855–1928) ПРОФЕСОР ОРНИТОЛОГИЈЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У КЕМБРИЏУ, ДА БИ ОТКРИО ЗАШТО ПТИЦЕ ВИШЕ ВОЛЕ ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ГУСЕНИЦА, **ПОЈЕО ЈЕ НЕКОЛИКО ХИЉАДА РАЗНИХ ГУСЕНИЦА.**

ФРАНСИСКО ХОЗЕ ДЕ КАЛДАС

ПРИРОДЊАК И БОРАЦ ЗА НЕЗАВИСНОСТ КОЛУМБИЈЕ, ЧИЈЕ ПРЕЗИМЕ „CALDAS" ЗНАЧИ „ТОПЛА ВОДА", **ОТКРИО ЈЕ МЕТОД ЗА УТВРЂИВАЊЕ ВИСИНЕ ПЛАНИНА ПОМОЋУ ТОПЛЕ ВОДЕ,** ОДНОСНО ОДНОСА ИЗМЕЂУ НАДМОРСКЕ ВИСИНЕ И ТАЧКЕ КЉУЧАЊА ВОДЕ.

ДАНАШЊИ

ЗАТВОР

У АХМАДАБАДУ, У ИНДИЈИ, САГРАДИО ЈЕ 1637. ГОДИНЕ ВИЦЕКРАЉ ЗА СВОЈУ ЖЕНУ **КАО СИМБОЛ ЉУБАВИ И СЛОГЕ.**

КЉУЧ

ПАЛАТЕ СТРОЦИ У ФИРЕНЦИ, ИТАЛИЈА, КУПИО ЈЕ БАРОН АДОЛФ РОТШИЛД ЗА СВОТУ РАВНУ ОНОЈ КОЈА ЈЕ 1533. **УТРОШЕНА ЗА ПОДИЗАЊЕ ЧИТАВЕ ГРАЂЕВИНЕ.**

ЏО

ПИТОМА ВРАНА ФЛОРЕ ВИВЕР ИЗ ЧЕТЕНУГЕ (САД) БУДИ СВОЈУ ГОСПОДАРИЦУ УЗВИКОМ **„МАМА".**

1182/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● Земља је тешка око 59 трилиона тона.

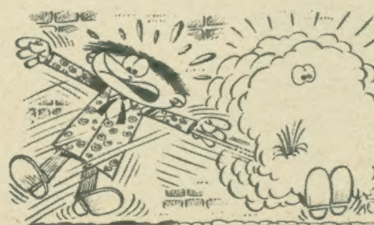

● према мишљењу др Курта Менделсона, стручњака лабораторије Кларендон у Оксфорду, пирамиде у Египту нису градили робови и оне нису биле гробнице фараона. Овај египтолог тврди да је египатска држава ове радове предузимала да би сваке го

дине у време кад је Нил плавио запослила многобројне земљораднике. Теорија доктора Менделсона можда објашњава зашто има више пирамида него што је било фараона.

● једна енглеска фирма пре извесног времена направила је специјалан кофер за новац. Кофер се помоћу нарочитог каиша

причвршћује за руку онога који га носи и у случају да неко покуша да отме кофер тај каиш се растегне и из њега излази дим од кога нападач у тренутку обневиди.

● Египћани су употребљавали миришљаве кремове још пре 3000 година. Вазе са овим кремовима, које су налажене у старим египатским гробницама, и после толико векова још су мирисале.

● Велика језера у Северној Америци садрже више од половине слатке воде на свету.

● стрелац-риба први пут је привукла пажњу научника 1764. године. Међутим, тек 1926. године два истакнута америчка ихтиолога, др Џорџ Мајерс и др Хју Смит, открили су начин на који стрелац избацује своје водене „пројектиле". На горњем

делу уста налази се уздужни жлеб који, када риба уз њега приљуби језик, делује на сличан начин као горњи део пушчане цеви. Стезањем шкржних поклопаца стрелац може да избаци неколико млазића воде један за другим, и то у веома кратким размацима. Четири врсте рибе-стрелац, које су по изгледу сличне, срећу се у разним деловима индоаустралијског подручја. Најчешћа и истовремено најомиљенија врста међу акваристима је toxotes jaculatrix.

● име дечје игре фоте долази од француске речи фот (la faute) што значи грешка.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

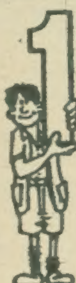

ЧЕТА ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА НА РАДНОЈ АКЦИЈИ

БЕОГРАД-БАР

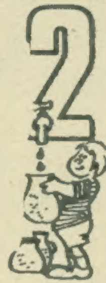
ЗНАЈУ ВИ ОД СВОЈИХ ВРШ

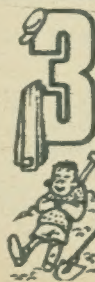
НАЈТЕЖА И НАЈЛЕПША — У целој Европи нема пруге као што је Београд — Бар! Дугачка је 467 км, а има 254 тунела и 234 моста! На неким деоницама 70 одсто пруге чине тунели. Мала ријека код Титограда највиши је мост у Европи, уздиже се 200 м изнад терена! Пругу граде готово сва предузећа из земље, многа из иностранства и — омладинске бригаде. Пионири Политикиног забавника имају своју чету која је добила важан задатак да уреди омладинско насеље. Они раде одлично, пребацују норму, али нису задовољни. Кад год сретну команданта насеља шумарског инжењера Илију Тицу, питају га: Кад ћемо ми на трасу? И, успели су — радом су доказали да и пионири могу да изађу на пругу и помогну омладинцима.

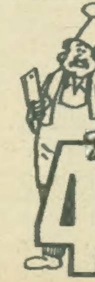
МИ СА ЈАБУКЕ — Чета Политикиног забавника на радној акцији пруга Београд — Бар носи име народног хероја Бошка Бухе који је 1943. јуначки погинуо овде на Јабуци. Споменик најпознатијем пиониру-бомбашу подигнут је на брегу изнад омладинског насеља „Јабука“ по идеји ученице Јадранке Берић из Горњег Милановца. Сваког дана бригадири оду до споменика да заставом поздраве свог друга, да му певају, рецитују, причају. Они су овде стигли са девет разних бригада из наше три републике и ниједна се није покајала што их је повела. — Без њих код нас не би било тако лепо и весело — каже командант насеља. — И сигуран сам да ће, кад се врате, знати више од својих вршњака!

ЧЕТИРИ ХАРМОНИКЕ — Ако знаш да свираш или певаш, на акцији те изузетно цене. У чети Политикиног забавника има четири хармоникаша: Горан Деспотовић из Модриче (на фотографији, Београђанин Небојша Тошић-Тоша, Дарко Смиљковић из Трстеника и Илија Трајковић из Опова. Најбољи певачи су Ана Ковачевић из Титовог Ужица, Рамо Мехмети из урошевачке бригаде „Мухарем Шемседини“, и Дарко Смиљковић. Сви заједно најлепше певају: „Кад си срећан и кад желиш с неким делит' срећу ту...“ и „Не плачи, мајко!“ Готово сваки пионир или рецитује, или црта, или глуми. Од осталих секција овде су најпосећенији фото-курс, радио-курс и џудо клуб.

ЛЕПШЕ ОД МОРА — Тај четвртак памтиће сви из чете Политикиног забавника. Поред насеља „Јабука“ пролазили су колима родитељи Снежане Симић и Љиљане Живановић на путу за море. Било им је жао да и оне не оду на летовање, па су свратили да их поведу. Али, девојчице нису желеле. Заплакале су а са њима цела чета. Брисали су сузе Небојша из Трстеника, мали Дарко, близанци Ана и Саша Ковачевић... Попустиле су прво маме, а затим и очеви. — Ма, какво море! — каже Снежа. — Оваквог другарства нигде нема! — Она лубеница коју је неком донела мама остала је нетакнута. Јер, ко може да подели једну лубеницу на тридесет и три парчета?

ИШЕ
ЊАКА

ОМЛАДИНЦИ У НАСЕЉУ „ЈАБУКА" ТВРДЕ: ДА НИЈЕ ЗАБАВНИКОВЕ ЧЕТЕ НЕ БИ НАМ БИЛО ОВАКО ЛЕПО!

5

НОРВЕЖАНИ СУ ИЗНЕНАЂЕНИ — Арлинг Лајсланд има 22 године и стигао је на радну акцију Београд — Бар из далеке Скандинавије! Заједно с двадесетак својих другова Норвежана он ради у саставу интернационалне бригаде „Владимир Ролозић". О Југославији је и пре доста знао: његова мајка била је за време рата истакнути члан Покрета отпора и много пута ризиковала живот да би помогла нашим интернирцима. Ипак, Арлинга је Југославија доста изненадила. — Кад је поред нас у строју прошла трупа деце скандирајући „Нор-ге, Нор-ге", ми смо били зачуђени. За мене је ово нешто сасвим ново! Волео бих да се овако нешто организује у Норвешкој.

6

ЗЕЛЕНО, ЗЕЛЕНО! — Јабука се налази на граници између Србије и Црне Горе. Велико омладинско насеље, подигнуто овде пре неколико година, има све што треба: 12 барака-спаваоница, кухињу и трпезарију, друштвене просторије, кошаркашко и одбојкашко игралиште. Надморска висина износи 1200 метара, терен јеваловит, покривен непрегледним зеленим пашњацима и боровима. Пионири Забавника спавају одмах поред насеља, у дому Бошко Буха. Зграда је изванредно уређена а терен око ње већи и лепши од иједног парка. О томе воде рачуна пионири. Уместо „Не бацај отпатке!", они вам овде поручују: „Са цвећем смо лепши", „Зелено, волим те, зелено!", „За вашу пажњу — цветни поздрав!"

7

ЦИПЕЛЕ БРОЈ 32 — Данас заставу подиже најмлађи бригадир на прузи Београд — Бар. То је Дарко Смиљковић из Грабовца код Трстеника. Он има 10 година а висок је 135 цм, тежак 36 кг и једва су му пронашли ципеле број 32! Одлучио се да дође на радну акцију јер му је отац о томе причао. У чети „Бошко Буха" проглашен је за једног од најбољих певача. Није ни чудо: до сада је већ два пута наступао на телевизији у емисији Знање-имање с песмом „Златиборе, шири своје гране..." — Овде сам носио воду бригади „Миодраг Чајетинац-Чајка" — каже Дарко — и мислим, можда сам заслужан за један метар пруге. Желим да једног дана будем ударник и да се провозам овом пругом.

8

НЕЛЕ ИЗ ТРСТЕНИКА — На радној акцији забавниковци су се показали добри другови. Ипак, најбољи од свих је Небојша-Неле Вукмировић из Трстеника. По чему? Уме да ради и ћути, не прави се важан, увек је весео, у свему учествује, не зна се ко га више воли — дечаци или девојчице. Ништа му није тешко и није забележено да се на неког наљутио. Ни кад су му минирали кревет, ни кад су га намазали пастом за зубе док је спавао. — Не знам зашто су баш мене изабрали — каже Неле. — Овде има много другарства, али то се не препричава. Најтеже ће ми бити да се растанемо. — Али, памтићу их увек и опет ћу доћи на акцију, ма где била у нашој земљи.

Текст: В. Смиљанић Снимци: З. Басоровић

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ Л. СРЕДАНОВИЋ

Наредног петка: **ЗАМКА ЗА ЖБИРОСА!**

ВЕЛИКИ СТРАХ

НЕ ПЛАШИ СЕ, МАЛИ!

ПЛАМЕН НА КРИЛУ ПОСТАЈАО ЈЕ СВЕ ВЕЋИ. ЗАГЊУРИО САМ ЛИЦЕ У ШАКЕ: ТО ЈЕ, ЗНАЧИ, КРАЈ...

До тог дана, марта или априла 1963. године, датума се више не сећам, никад нисам летео авионом. Једноставно нисам имао прилике за то, јер сам живео са родитељима у малој вароши Убу код Београда. Ту ме је Миљан Миљанић и запазио на једној утакмици пионирских тимова Уба и Црвене звезде. Вероватно му се мој начин играња допао па ме је из Уба одвео у Црвену звезду. Моја велика жеља да играм у „правом" фудбалском клубу се остварила. Тек сам био „искочио" из кратких панталона, а већ сам се нашао поред Драгослава Шекуларца -Шекија, Лазара Тасића-Таскета, Владимира Дурковића-Дурета и других мајстора фудбала чија су имена деца изговарала са усхићењем.

МОТОР ЈЕ МОТОР...

Једва да сам био напунио седамнаест година кад сам заиграо за први тим Звезде. Напредовао сам „преко реда". Мојој срећи није било краја!

После неколико одиграних утакмица већ сам постао стални члан прве екипе. А онда је дошла међународна утакмица са Јувентусом која је требало да се одигра у Торину.

У Торину смо путовали авионом. Састанак играча био је заказан на аеродруму „Београд". У договорено време сви смо били на окупу.

Док смо чекали полетање авиона почео сам нервозно да се шетам по пристанишној згради. Шта ако мотори авиона откажу у ваздуху? — пролазило ми је кроз главу... Мотор је мотор, и он може да се поквари!

Шеки је приметио моју нервозу. Одмах ме је „узео под своје". У ствари, Шеки је у свакодневном животу био онакав какав је био на игралишту: шерет, безбрижан али и добар друг.

— Мали, немој да се плашиш! — пришао ми је и потапшао ме по рамену. — Ништа ти се неће догодити, осим што можеш да погинеш! Али и од тога ћеш имати вајдицу: све новине ће објавити твоју слику!

Шеки се шалио, али мени није било до шале: умирао сам од страха.

Ноге су ми клецале кад сам улазио у авион а утроба подизала док је узлетао. Седео сам на седишту сам: нисам желео да ико примети мој страх. Знојио сам се као у сауни. Откопчао сам оковратник кошуље.

Сметало ми је што су остали били весели. Док су једни певали други су картама прекраћивали досаду. Ипак сам успео некако да задремам. То и није био сан већ више жеља да се искључим из стварности.

ИЗГИНУЋЕМО, ЉУДИ!

Изненада, авион се затресао: као да је ударио у невидљив зид. Одмах затим почео је да пропада. Престравио сам се. Знао сам из прича да авион пропада кад наиђе на безваздушни простор али кад човек тако нешто први пут доживи тек онда схвати разлику између стварног доживљаја и туђих причања. Авион се пропињао, па опет пропадао, затим је настављао да пада, а мени се чинило да је то крај мог живота.

Страх, какав никад касније нисам доживео, хтео је да ме угуши. Владимир Дурковић, који је седео на седишту испред мене, окренуо се и приметио да колутам очима. Прешао је на седиште поред мене и почео да ме храбри. Његова близина, присуство друга на кога можеш да се ослониш у случају несреће, много значи.

— Мали, смири се! Пропадање је обична појава за време лета! Ја сам то доживео безброј пута: као што видиш — жив сам!

Дурковић ме је мало смирио. Али само за тренутак јер је продоран узвик центарфора Селимира Милошевића поново пробудио у мени страх, овога пута још већи.

— Људи, ватра на крилу авиона! Па, авион гори! Изгинућемо!

Сви су поскакали са својих седишта. Настала је паника. Стјуардеса је покушала да нас смири. Можда се и она уплашила али се то на њој није примећивало. С нама у авиону били су још неки путници за Торино. Жене су почеле да плачу. Уплашени повици надјачали су глас стјуардесе.

СВЕ ЈЕ У ЈАСТУКУ

Загњурио сам лице међу шаке. Трудио сам се ништа да не чујем. Да ли се неко шалио или је мислио озбиљно, тек до мене је допро мушки глас:

— Моја деца! Остаће сирочићи! Ако неко остане жив нека поведе рачуна о њима!

Пламен на крилу постао је све већи. Сви смо га видели. Видео га је и Шеки, али је почео да прави вицеве.

— Другари, говорите где сте код куће сакрили новац! Требаће ми! Мени се ништа неће догодити!

Знао сам да је и Лаза Тасић веселљак, али да ће се и у оваквим тренуцима шалити... Био је ожењен, породичан човек. Прихватио је разговор са Шекијем.

— Шеки, брате, све што имам налази се у јастуку на кревету у брачној соби! Реци то мојој жени, она за то не зна! То ми је „црни фонд!"

Људи кукају, а они се шале. Касније, када сам о томе размишљао, схватио сам да су се и они уплашили, али су на свој начин, кроз шалу, покушали да се ослободе страха.

Неизвесност, паника и страх владали су у авиону скоро пола часа. Било је и таквих који су се за то време опраштали једни од других дубоко убеђени да је несрећа неизбежна. А онда, на нашу велику срећу, авион се умирио и наставио нормално да лети.

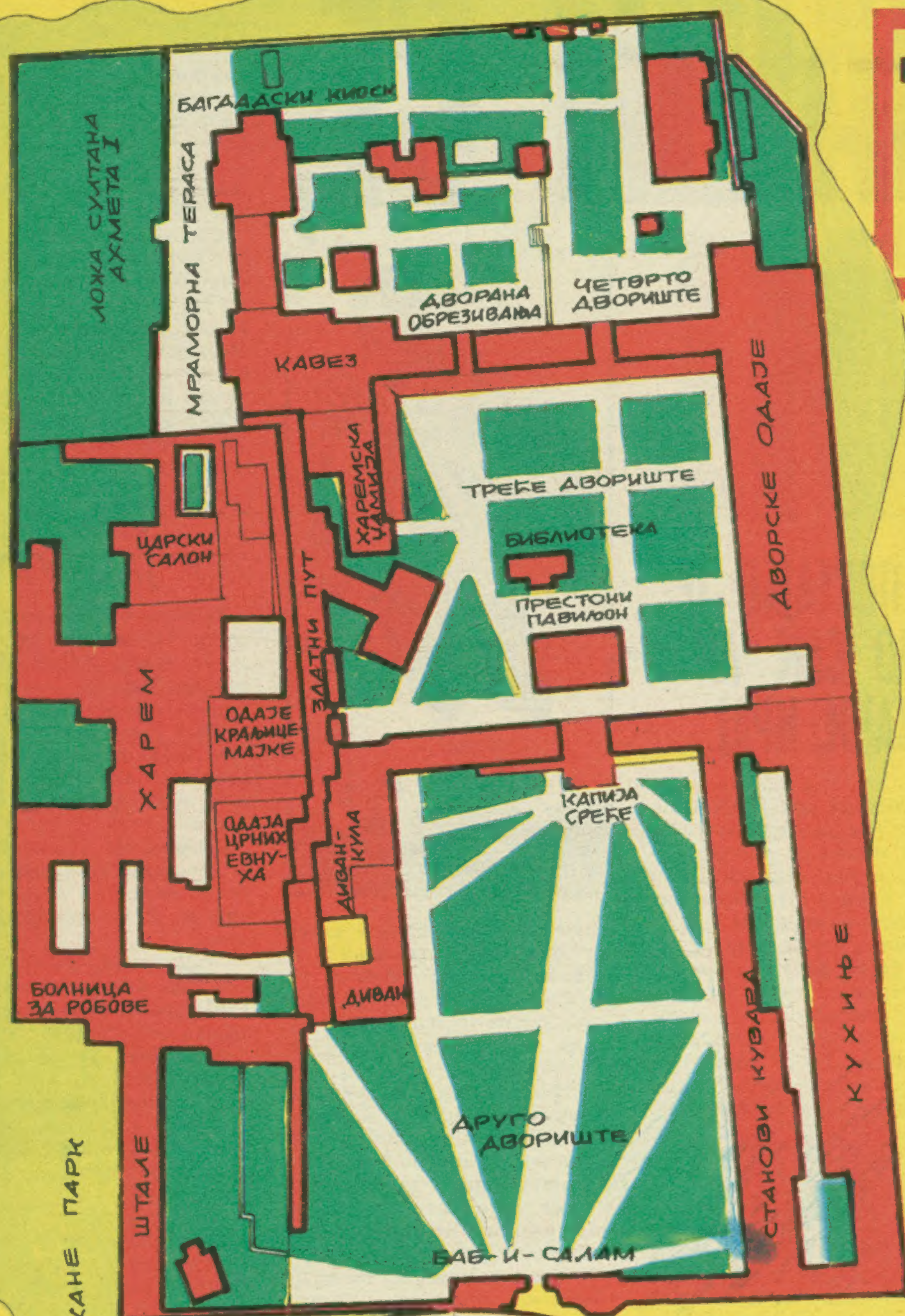
Завладала је гробна тишина. Нико није веровао у овакав преокрет. Ватра на десном крилу више се није видела. Спасени смо! Чудно је то: кад очекујете смрт а она вас мимоиђе осећате се беспомоћно као дете. Не можете ни гласа да пустите.

Када је у Торину авион слетео и зауставио се пред пристанишном зградом сви смо одахнули. Приликом изласка из авиона корачао сам као да сам тек научио да ходам. Пилот нам је објаснио да авион није горео већ је такав утисак створио олујни облак у који је авион упао. Није хтео ништа више да нам каже. Или није смео.

Драган Џајић

ТОПКАПИ

Кад је султан Мухамед II Освајач 29. маја 1453. године победио последњег византијског цара Константина Палеолога и заузео Цариград, започео је изградњу Великог Сараја, или Топкапи Сараја (сарај — двор у коме су живели турски владари и други великаши). У овом великом дворском комплексу столоваће сви каснији турски владари, све до Абдул Меџида I (1823—1861). Меџид I саградио је нови, раскошнији дворац Долма Бахче... Кад је Турска проглашена републиком, Кемал Ататурк је отворио капије Топкапи Сараја и Долма Бахче и ова вековна седишта турских владара претворио у музеј.

Топкапи Сарај један је од најчувенијих музеја на свету. Прво двориште дворца данас је велики парк Гилхане из којег се кроз капију Баб-и-Салам улази у друго двориште. Ту је био смештен диван — седиште турске владе. Такозвана Врата среће водила су у треће двориште у којем се налазила престона дворана и библиотека. Двориште је испуњено павиљонима у којима су живели султанови најближи сарадници. У њима су данас изложене многе драгоцености из царских ризница. „Златна улица“ повезивала је павиљоне из трећег дворишта са харемом; ту су биле и одаје „краљице мајке“ и Кавез који је 1603. основао Ахмет I. Браћа и сви они који су могли да угрозе владара на престолу и преотму му га затварани су у Кавез одакле више нису могли изаћи и бунити се против владара. Тако је спречавано братоубилаштво, али како се догађало да поједини владари не оставе потомство, на престолу их је могао наследити најстарији брат из Кавеза, често човек полулуд и без икаквог знања о свету којим је требало да влада. Данас су ту свете собе ислама у којима се чува Мухамедов мач, огртач...

ПАРКОВИ И ВРТОВИ

БАЗЕНИ И ШЕДРВАНИ

ВЕЛИКИ САРАЈ

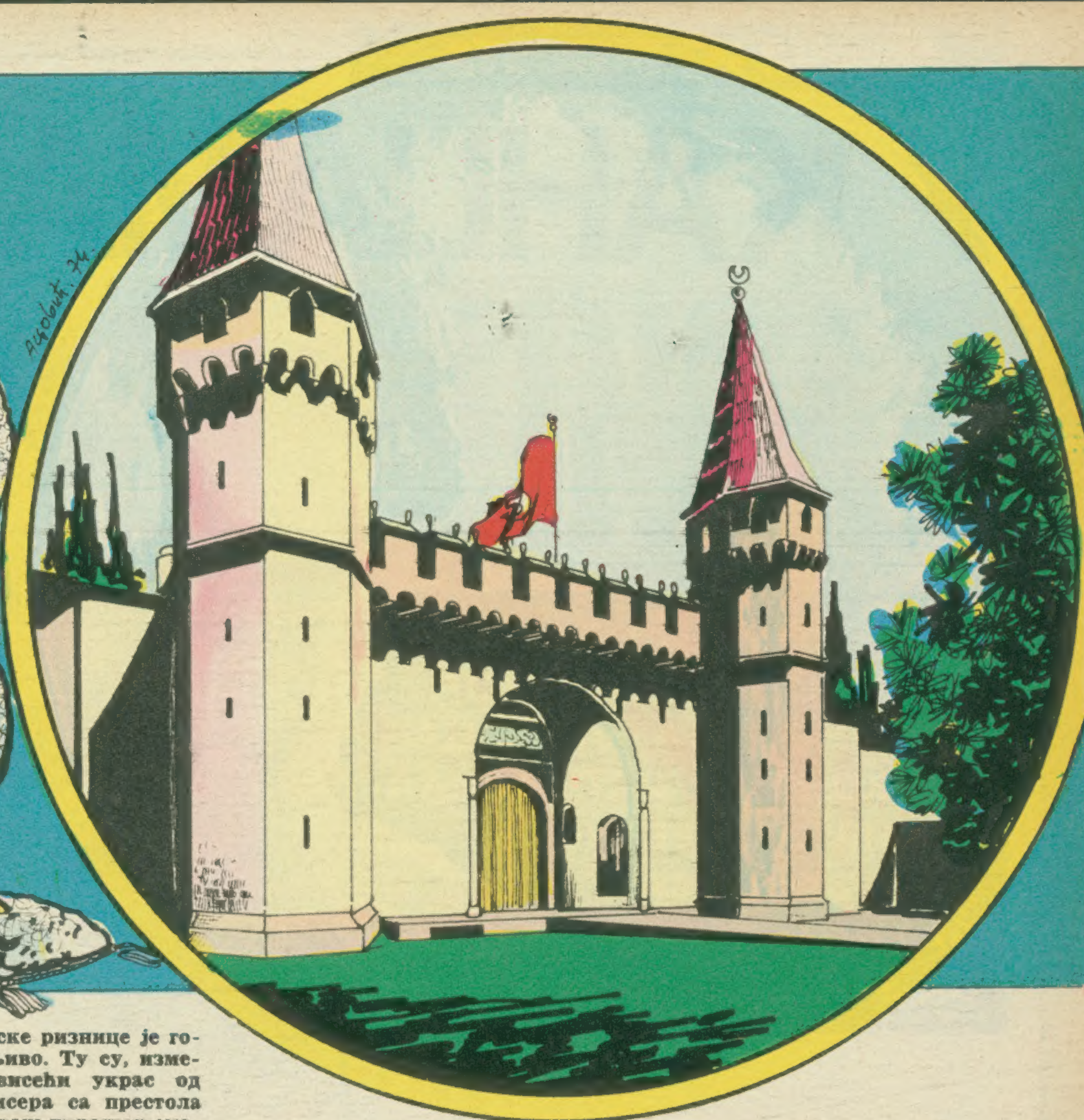
Сулејман Величанствени, син султана Селима I и султаније Хифсе-Хатун. Турски историчари назвали су га Законодавцем, а западни писци прогласили Величанственим.

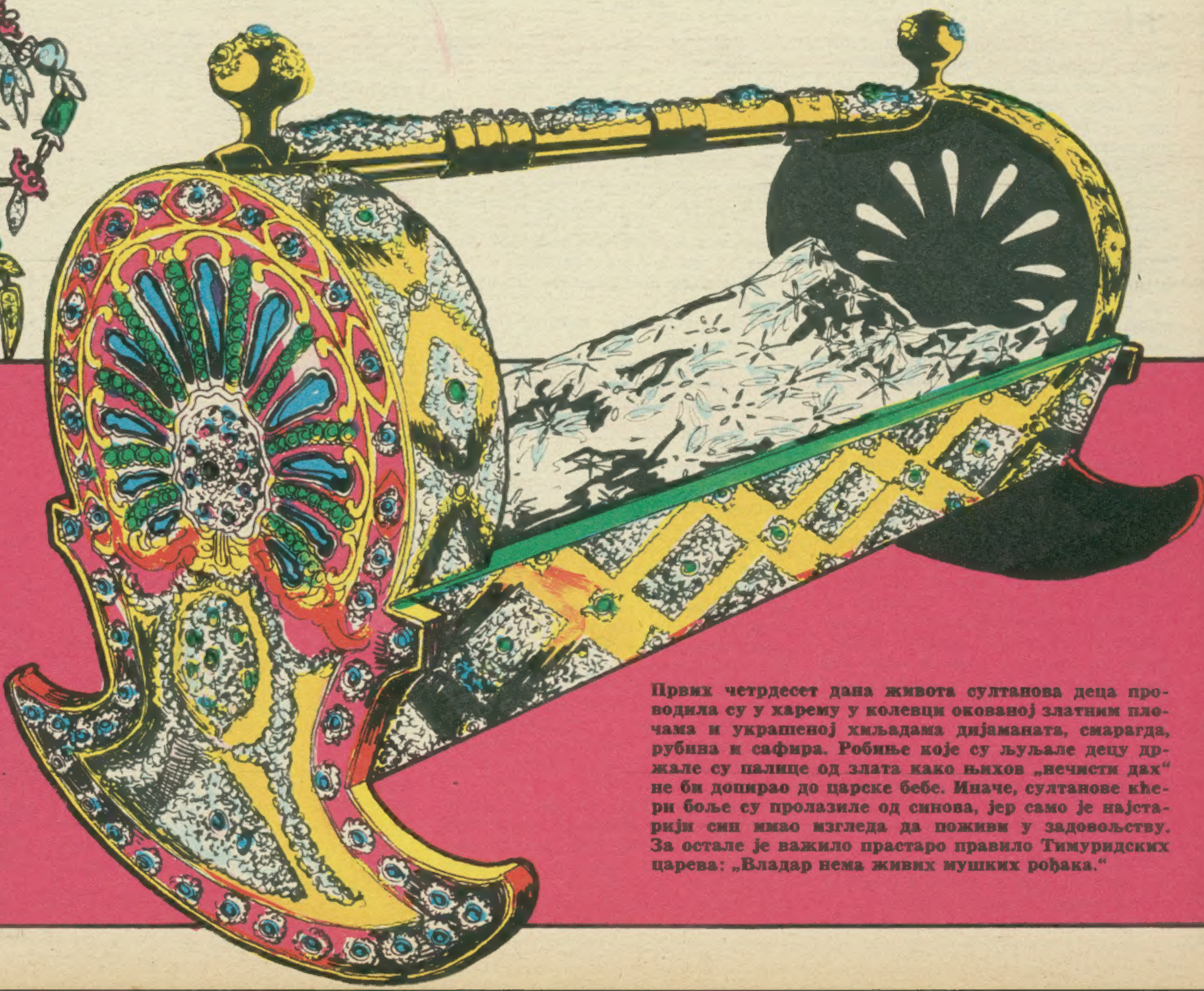

Богатство царске ризнице је готово непроцењиво. Ту су, између осталог, висећи украс од смарагда и бисера са престола Селима II (a), нож украшен смарагдима који је био тема филма „Топкапи" (b), дијамант кашикли од 86 карата (c), брош султаније Бафо (d) и фигура црног роба начињена од дијаманата и рубина (e).

Баб-и-Салам, „капија добродошлице", главни је улаз у Топкапи. У њеним кулама обављена су погубљења по наређењу султана. И данас ова капија служи као једина веза Великог Сараја-музеја, са спољним светом.

Начин одевања на турском двору строго је поштован, по одећи се тачно знало ко је везир а ко паша или неки други дворски достојанственик. Чувар харема и старешина црних евнуха кизлар-ага био је лако уочљив по својој белој капи. Врховни адмирал турске флоте капудан-паша обично је носио ратну секиру а пратио га је припитомљени лав. Најчувенији турски капудан-паша био је славни гусар Средоземног мора Хајрудин Барбароса.

Првих четрдесет дана живота султанова деца проводила су у харему у колевци окованој златним плочама и украшеној хиљадама дијаманата, смарагда, рубина и сафира. Робиње које су љуљале децу држале су палице од злата како њихов „нечисти дах" не би допирао до царске бебе. Иначе, султанове кћери боље су пролазиле од синова, јер само је најстарији син имао изгледа да поживи у задовољству. За остале је важило прастаро правило Тимуридских царева: „Владар нема живих мушких рођака."

У КАНЏАМА ЛАВИЦЕ

Док је мајка покушавала да извуче дете из лављих чељусти, бака се бацила на звер и почела да је удара ножем.

КАД СЕ МАЛИ ЏЕСОН НАГНУО КРОЗ ПРОЗОР АУТОМОБИЛА, ЛАВИЦА ЈЕ СКОЧИЛА, ИСПРАВИЛА СЕ НА ЗАДЊЕ НОГЕ И ЧЕЉУСТИМА УХВАТИЛА ДЕТЕ ЗА ГЛАВУ.

На крају годишњег одмора Еми Коуден је у аутомобилској приколици возила кући своје родитеље и осамнаестомесечног сина Џесона. Кад су пролазили крај натписа „Немојте отићи док не посетите Земљу медведа", двадесет шестогодишња Еми је довикнула преко рамена мајци и оцу:

— Да покажемо Џесону животиње?

Њен отац, педесет трогодишњи Питер Андердал одмах се сложио с предлогом. Међутим, његова жена није била одушевљена јер је сматрала да што пре треба да се врате кући у Сент Пол, у Минесоти. Али, кад је погледала Џесона и видела његово лице пуно очекивања, рекла је:

— У реду. А ако будеш добар, купиће ти и кокице.

Земља медведа, резерват дивљих животиња неколико километара далеко од Рапид Ситија, у Јужној Дакоти, један је од највећих доживљаја за туристе у САД. Ограђена је високом и јаком жицом, са много чувара и натписа са упутствима и опоменама. Простире се на хиљаде јутара и један је од нај лепших резервата дивљих животиња на северу у коме се могу видети афрички лавови, азијски биволи, канадски вукови и друге звери.

МУЊЕВИТ СКОК

Око подне 11. јула прошле године, Еми Коуден је купила улазнице за Земљу медведа.

На самом улазу у резерват угледали су велики натпис: „Од овог места можда ћете видети животиње од којих неке нису навикле на присуство људи. Због тога вас молимо да пазите на следеће:

— Никада не излазите из аутомобила.

— Не спуштајте прозоре на вашем возилу.

— Не заустављајте аутомобил на дуже време. Ако снимите једну слику, будите задовољни.

— Никада се не приближавајте лавовима."

Продужили су даље. Кад су прешли око километар и по, Еми је зауставила кола. Тад су бака и деда занемели од изненађења, а мали Џесон је био одушевљен.

Три метра од њих на стени се сунчала лепа, велика лавица, тешка најмање 85 килограма. С времена на време подигла би свој дугачки реп и отерала би понеку муву. Повремено би лењо зевнула, упола затворених очију.

Еми је дохватила фото-апарат. Тренутак касније прекршила је друго правило: отворила је прозор на колима да би направила бољи снимак.

У том тренутку Џесон се нагну кроз прозор и испружи руку. Тад се лавица једним муњевитим скоком нашла крај детета. Еми није успела ни да подигне апарат, а звер је већ прескочила растојање између ње и кола, усправила се на задње ноге и чељустима ухватила Џесона за главу.

ДОДАЈ МИ НОЖ!

Џесоново лице облила је крв. Еми је вриштала и покушавала голим рукама да отвори чељусти звери. За тренутак јој се учинило да је зиви стисак лављих вилица попушта и да ће ипак успети да спасе дете. Али, чељусти су се брзо отвориле и још брже склопиле, остављајући јој руку оголелу до кости.

Не размишљајући ни часа, деда је ухватио лавицу за реп. Вукао ју је свом снагом, али звер се није ни померила. Само је подмукло зарежала и почела да уједа Џесона по глави и раменима.

Уплашена, али и присебна, бака је довикнула мужу:

— Дај ми нож са сечење меса!

Питер Андердал је схватио њену намеру; пустио је реп звери и својој жени додао нож.

Бака је знала да ће, успе ли да ножем погоди неко витално место на телу лавице, можда спасти унука.

Тад је деда поново ухватио лавицу за реп а бака је уздахнула и промрмљала:

— Само да имам снаге . . .

Затим се просто бацила на звер и почела да је удара ножем.

Када је трећи пут дубоко зарила нож, лавица је пустила дете и пала. Још десетак пута бака је зарила нож у лавицу пре него што се и сама срушила у несвест.

ХРАБРА БАКА

Џесон је био тешко повређен. Чувари из Земље медведа брзо су дошли и одвели га у болницу у Рапид Сити где су му хирурзи очистили и ушили четрнаест рана. Дечак је спасен, али се опорављао дуго и полагано. Његова храбра бака касније је спремно и с мало речи причала о необичној несрећи и својој смелости:

— Урадила сам оно што сам морала, и то је све. Мој муж мисли да се све одиграло за два минута, а мени се чини да је требало читава два сата.

Мали Џесон мораће још дуго да се лечи пре него што буде могао поново нормално да корача.

И. М.

ТА ШАШАВА МОДА

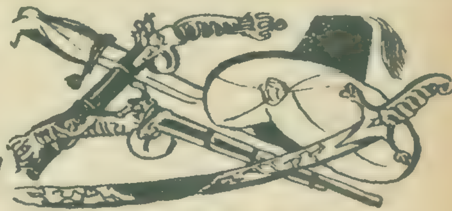

ВОЛЕО ЈЕ РОКСЕЛАНУ

На обалама Мраморног мора и Босфора, где се укрштају путеви између Балканског полуострва и Мале Азије и између Црног Средоземног мора некад се налазио византијски град Константинопољ, познатији као Цариград. Подигнут на седам брежуљака, као антички Рим, Цариград је пре неколико стотина година био један од најлепших градова на свету.

Кад су 1435. године Турци заузели Цариград, име су му променили у Истанбул а византијске цркве, међу којима и чувену Аја Софију, претворили у џамије. На благим падинама обраслим кипарисима, између Босфора и две некадашње цркве, Аја Софије и Свете Ирене, турски владари саградили су Велики Сарај или Топкапи одакле се пуна четири века управљало Отоманским царством У њему је столовао султан Сулејман Величанствени, велики освајач за чије је владавине, 1520—66, Турска била моћнија него икад.

Сулејман Величанствени, син Селима I, био је изузетна личност. Висок, мршав, испупченог чела, продорних очију и кукастог носа, опуштених бркова и рашљасте браде, сурових уста и коже као сушене на диму — тако су га описивали његови савременици. Био је добар војсковођа и сам је предводио војску у тринаест ратова. За време рата свакодневно је водио опширан дневник, а у време мира писао љубавну и херојску поезију! Подигао је многе џамије, школе и болнице, издао усавршени законик. Ценио је Аристотела и Александара Македонског и, као човек и владар, сматрао их својим узором. Сулејман Величанствени економски је ојачао царство, а био је способан не само да без оклевања убије најбољег пријатеља већ чак да задави свог првог сина Мустафу!

РОБИЊЕ НА ПОКЛОН

Султан који је проширујући своје царство 1521. освојио Београд, годину дана касније Родос, 1526. потукао је Мађаре на Мохачу и заузео највећи део Мађарске, 1529. кренуо преко Босне, опустошио Лику, Крбаву, освојио Јајце и допро до Беча, проширио државу освајањем Крима, Триполиса, Туниса, Алжира, Молдавије и Васарабије и по други пут стигао под зидине Беча — сваког петка, ако се налазио у Цариграду, одлазио је на молитву у Аја Софију. Тог свечаног дана мноштво света долазило је пред Велики Сарај да се поклони султану или да му преда дарове.

Пред полазак на молитву султан је облачио тешку свилену хаљину и кафтан без рукава, све натопљено јаким мирисима, а на главу стављао велики турбан са перјаницом од пауновог перја на којем се истицао смарагдни брош. Напољу су му приводили коња чије је седло било украшено драгим камењем и султан би се на њему упутио према Баб-и-Салам капији на изласку из „другог дворишта" у Великом Сарају. Ту су пред њим ничице падали на земљу изасланици вазалних држава и удаљених провинција који су долазили да му предају поклоне: читаве ергеле коња, слонове, скупоцене крзна, драго камење и младе робиње!

Људи који су чекали султана у самој капији Баб-и-Салам често су се гушили у ужасном задаху: у кулама капије налазиле су се тамнице где су обављана погубљења.

У ЏАМИЈУ У ПАПУЧАМА

На челу султанове пратње до Аја Софије ишао је одред јаничара, са високим капама од белог филца, праћен одредом јаничарске музике, па Велики везир — први министар царске владе. Испред њега ступалз су два дворанина и ударала дугачким сребрним штаповима о тле да би одредили такт свечаног хода. Из Сараја је затим излазила поворка многобројних високих званичника султановог двора: главни кувар са високом капом у облику винске флаше и великом сребрном кутлачом преко рамена, па главни оружар са султановом сабљом у сомотској кутији, а онда главни ловац, главни надзорник царских мириса, главни чувар царских славуја, главни чувар царских перјаница... Иза њих је ишао султан између два реда пратилаца: први су сачињавали највиши дворски достојанственици а други коњаници са огромним перјаницама од пауновог перја. Њихове перјанице заклањале су султана од радозналих погледа. Испред ове поворке два пажа носила су два царска турбана у рукама.

На улазу у Аја Софију чекао је заповедник јаничара да султану изује чизме и обује му нарочите папуче од сомота јер ни султан није смео да гази тепихе у џамији које верници додирују челом за време молитве.

Кад би султан ушао у своју ложу, украшену цвећем и воћем, на његов знак молитва је могла да почне.

СНЕГ СА ОЛИМПА

По старом обичају кад се враћао из џамије султан је позивао госте на гозбу, наравно само своје најближе сараднике и восоке функционере. Ако није била нека изузетно свечана прилика, за ове гозбе припремано је око педесет различитих јела а госте је служило две

Турски владар Сулејман Величанствени оженио се Рускињом, робињом из свог харема, која је ускоро постала најмоћнија личност у Отоманској империји!

стотине слугу у црвеним кафтанима и златом украшеним турбанима. Они би сачинили двоструки живи ланац од кухиње до трпезарије и с једне стране додавали пуне тањире а с друге враћали празне.

Храна за царску трпезу стизала је са свих страна империје: урме, шљиве и бресква из Египта, мед који је замењивао шећер из Кандије, уље из Грчке, масло из Молдавије... Сто педесет кувара радило је у десет великих кухиња кувајући по две стотине оваца за главно јело. Гозба се редовно завршавала воћем и великим количинама ратлука, омиљене турске посластице познате као рахат локум.

На гозбама није било жена и није служен алкохол! Жене су се на царском двору налазиле у посебним просторијама или у харему, а алкохол је Кораном био строго забрањен. Као пиће гости су могли у неограниченим количинама да добију шербет расхлађен снегом који је у то време замењивао фрижидер а доносили су га на двор у џаковима са врха Олимпа и чували у хладним јамама да се не отопи.

Сабље и турбани султанових гостију били су украшени многобројним драгим камењем, а одећа шивена од најскупље свиле. По одећи се лако могло одредити шта је ко на двору и чиме се бави јер је закон прописивао, на пример, да високи достојанственици везири носе зелену одећу, верски поглавари и зналаоци закона — муфтије белу, собари црвену, шеици или врховне муфтије плаву...

ПРИЗНАЊЕ ЗА КУВАРЕ

У двориштима и великом парку Гилхана око Великог Сараја и у бројним зградама живело је и радило 5000 људи! У кругу двора најбројније су биле пекаре, а у складиште дрва Великог Сараја могло је да стане пет стотина бродских товара. Нарочито дрвосече које су двор снабдевале дрвима носили су на главама такве капе да су могли да гледају само испред себе. Тако нису могли да бацају погледе на жене из султановог харема кад су уносили дрва у харемске одаје!

Двор је опслуживала читава војска слугу. Главни баштован, који је истовремено био и главни џелат, предводио је равно хиљаду баштована. Стотину калиграфа исписивало је у Сарају царске фермане — налоге и наређења, педесет мајстора израђивало и одржавало тепихе, било је исто толико бомбонџија и других занатлија. Више од две стотине пекара месило је и пекло хлеб за потребе двора. За султана је спреман хлеб замешен од козјег млека и нарочитог белог жита из Бурсе, док су паше имале право да сваког дана узму десет векни хлеба од белог брашна. Званичници средњег ранга добијали су хлеб од белог брашна из Бурсе и црног грчког брашна, а обични дворани хлеб од црног грчког брашна. Пекари који су правили бели хлеб били су веома цењени, они су чак имали своју џамију и право на нарочите годишње поклоне од султана.

У трећем дворишту Великог Сараја налазио се харем. Он није био смештен само у једној згради већ у правом лавиринту павиљона и вила окружених вртовима од врха брега па све до мора. У средини великог врта, међу позлаћеним куполама павиљона, блистао је султанов престони павиљон обложен хиљадама плочица од глазиране керамике. На стубовима од белог мермера исклесене су стотине цитата из Корана.

НАЈВАЖНИЈА ЈЕ МАЈКА

Најважнија жена у харему била је султанова мајка јер султан је могао имати више жена и миљеница али је имао само једну мајку. Султанова мајка носила је титулу „валиде султан" и управљала је харемом, а понекад је одлучивала о судбини царства. Следећа личност по важности био је евнух, чувар харема са титулом кизлар-ага али или чувар девојака. Султан га је бирао обично међу најружнијим или физички унакаженим нудијским црнцима. Кизлар-ага је имао неограничену власт, а за своје послове и поступке одговарао је само султану. Помогао је султану да изабере своје миљенице или му их је сам бирао. Преко харема он је имао јак утицај на султана и чак могао да одреди жену која ће султану родити наследника.

Харем је био организован по строгој хијерархији. Робиње нису имале своје личне просторије већ их је спавало по десет у једној соби. Кад би нека од њих привукла султанову пажњу, добијала је право на удобнији живот и била изнад робиње. Али, све док султану не би родиле децу биле су ниског ранга.

Најважније жене у харему после султанове мајке биле су султаније и кадуне. Ову титулу добијале су пошто би родиле султану сина и тада су сматране његовим полузваничним женама. Кадуне су имале право на посебне просторије у харему и добијале су послугу. Али, тако је било обично само са прве четири жене које би султану родиле сина. Мушка деца која су касније долазила на свет не само да више нису радовала султана, већ су била непожељна.

Живот у харему био је једноличан и досадан. Највећи успех жене у њему био је да привуче султанову пажњу. Оне којима то није успевало биле су мање важне и на њих нико није обраћао пажњу. Због тога су самоубиства била честа.

ВЕРАН ДО СМРТИ

Једној жени из харема ништа горе није се могло догодити него да султан погине или умре. Ако би се то догодило, све жене из харема морале су да се иселе у такозвану кућу плача где су остајале затворене све до смрти. Догађало се да нови султан поклони понеку харемску жену свог претходника неком паши или великодостојнику у чијем су харему имале повлашћен положај као бивше „питомице" царског харема.

Ниједна друга жена у харему Великог Сараја у Цариграду није успела да привуче толико пажње једног султана као Рускиња Рокселана. Она је на двору Сулејмана Величанственог доведена као робиња, али од тренутка кад је султану родила сина он није погледао ниједну другу жену. Као законита жена Сулејмана Величанственог Рокселана, сада Хурем-султанија, имала је велики утицај у најважнијим државним пословима.

Сулејманова велика љубав према једној жени, Рокселани, била је једна од првих пукотина у његовој династији која ће, уз оне које су касније дошле, пољуљати темеље моћне империје док од ње не остану само рушевине. Али, Сулејман Величанствен, или Сулејман Законодавац како су га Турци звали, остаће веран својој љубави све док 1566. године није умро за време трећег похода на Беч.

А. Д.

ХОГАР СТРАШНИ

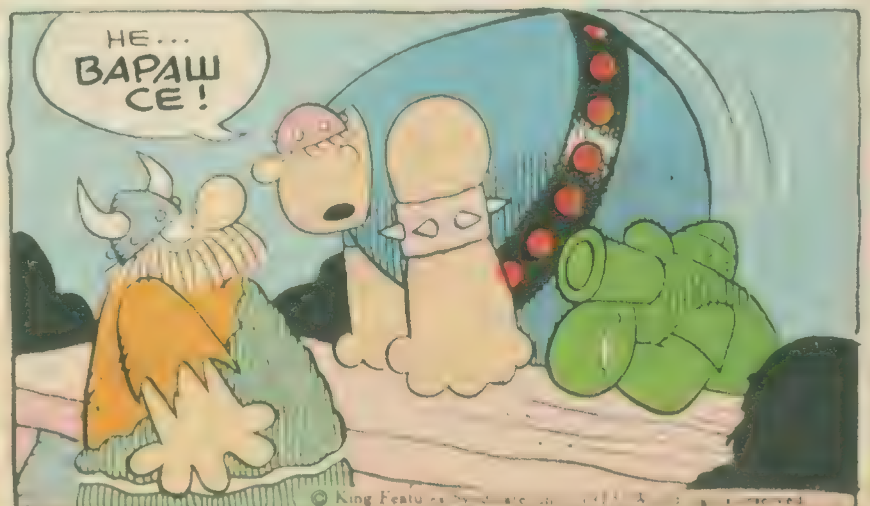

ПОПРАВНИ ИСПИТ

ТАЈНЕ ЂАЧКОГ СРЦА

ЈАНИ ЈЕ ПОТПУНО ЗАБОРАВИО НА ШКОЛУ ЗБОГ КОШАРКЕ, А КАД ЈЕ ПАО ИЗ МАТЕМАТИКЕ, УОПШТЕ СЕ НИЈЕ СЕКИРАО.

И сами знате како је са математиком. Некима иде као од шале, за друге је права мора. Тако је било и у нашем разреду. Неки су само због предмета намрзли и професора који је иначе био добар човек, искусан и праведан.

Што се мене тиче, верујем да ми нећете замерити ако кажем да математику волим. И то толико да сам се љутила на другове из школе што домаће задатке не раде код куће, чак не ни на одморима већ пред сам час математике. Али, то ми ништа није помогло! И даље је од почетка наставе, до часа математике, па чак и на њему, моја свеска са домаћим задацима кружила по разреду као сателит.

Јанија је међутим, мрзело и да преписује.

АНТИМАТЕМАТИЧНА ГЛАВА

Дугачки мршави Јани те године сасвим је занемарио школу због кошарке. Своје квалитете најрадије је испољавао на игралишту. Професори су га све чешће упозоравали, опомињали, али од тога је било слабе вајде. Са математиком је, ипак, стајао најслабије. Сетио би се да она постоји тек кад би математичар отворио дневник. То му се осветило на крају године, пао је на поправни испит. Невероватно како се он брзо са тим помирио. Спаковао је ствари и — отишао на море!

... Половином августа сунчала сам се поред језера и досађивала читајући неки глупи роман кад ме неко благо ударио по рамену. Окренула сам се и угледала Јанијево преплануло лице.

— Откуд ти овде? — зачудила сам се. — Зар немаш поправни испит?

— Тачно, имам! Тек сам се данас сетио. Чини ми се да је то кроз десет дана.

Слатко се смејао као да га се све то нимало не тиче. Али, ја сам се сетила како се презнојавао од страха кад је излазио на таблу. Нисам ништа рекла, он је престао да се смеје и упитао ме:

— Би ли ми мало помогла?

Покупила сам своје ствари и одвела Јанија право кући, ка књигама и свескама.

МАМА СЕ ЉУТИ

Напољу је сијало сунце, језеро је звало, а нас двоје смо се мучили са логаритмима и формулама. Били су то тешки дани за обоје. Права трка са временом и Јанијевом главом у коју је математика тешко улазила. Изгризао је све оловке које је имао, исписали смо сигурно килограм хартије и њему се јаднику све помешало од силних вектора, полинома, елипси и хипербола.

Остала су још само два дана до поправног испита кад сам најзад оценила да је оно што сам му улила у главу довољно. Моја мајка уопште није била одушевљена што смо стално заједно.

— Као да сте вереници! — љутила се.

Оног јутра кад је полазио на испит била сам нервозна. Нисам размишљала зашто. Отпратила сам га у школу, села у празну учионицу, гризла нокте и чекала, чекала. Цела два сата! Коначно је стигао, уморан као после најтеже утакмице. Потрчала сам му у сусрет а он је погледао у под и рекао:

— Пао сам!

ШТЕТА ШТО ЈЕ ВИСОК

Стала сам као укопана нисам рекла ни речи. Сузе су ми пошле саме од себе..

Нисам ни приметила кад ми је Јани пришао, неспретно ме загрлио и рекао:

— Шалио сам се, Нина! Положио сам, часна реч!

Толико сам се развеселила да би га најрадије пољубила само да није био тако висок.

По подне смо отишли заједно на језеро. Легли смо на траву, погледали се и гласно насмејали. Ја сам се прва уозбиљила и почела:

Напољу је сијало сунце, језеро је звало, а нас двоје смо се мучили с логаритмима и формулама.

— Елипса је збир тачака које су...

Тада ме је Јани прекинуо пољупцем и тог тренутка сам схватила да га већ дуго волим. А он ми је за почетак изјавио љубав на мало необичан и заобилазан начин:

— Знаш, математика ми се све више допада!

Нина Залокар, Марибор

(Хонорар 250,00 дин.)

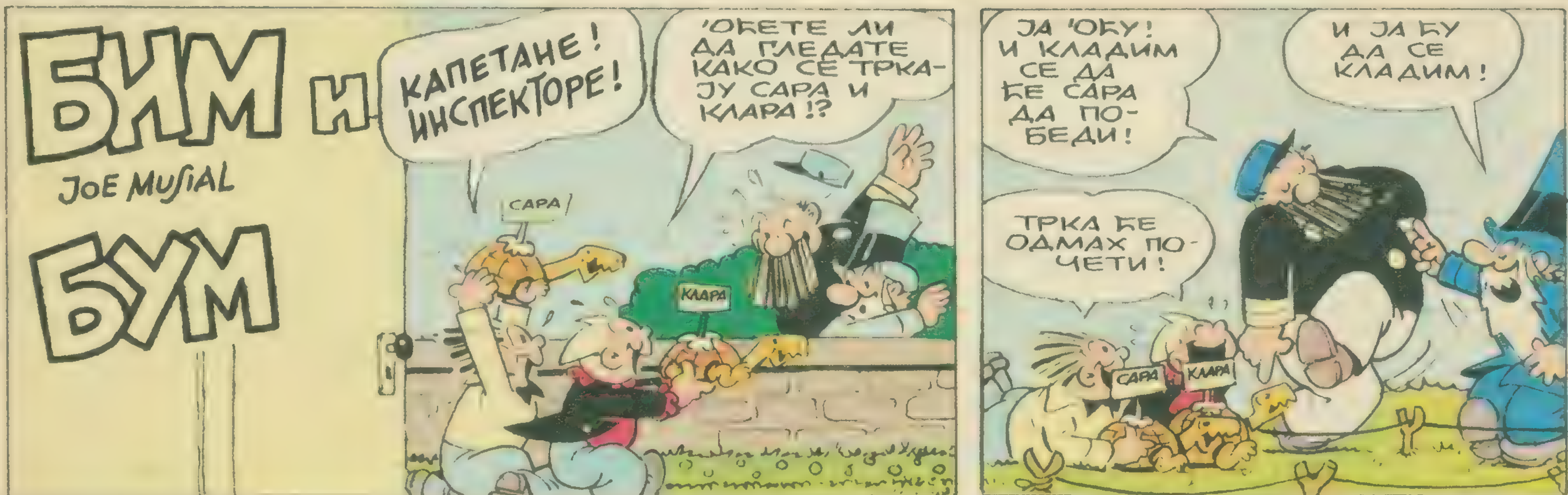

Срећа

Не мерим више време на сате,
ни по сунчевом врелом ходу;
дан ми је кад његове очи се врате
и ноћ кад поново од мене оду.

Не мерим срећу смехом, ни тиме
да ли је чежња моја од његове јача;
срећа је мени кад болно ћутим с њиме
и кад нам срца бију ритмом плача.

Није ми жао што ће живота воде
однети и моје гране зелене;
сад нека младост и све нека оде:
он је задивљен стао крај мене.

Десанка Максимовић
(1898-)

БИМ И БУМ
JOE MUSIAL
КАПЕТАНЕ! ИНСПЕКТОРЕ!
'ОЋЕТЕ ЛИ ДА ГЛЕДАТЕ КАКО СЕ ТРКАЈУ САРА И КЛАРА!?
САРА
КЛАРА
ЈА 'ОЋУ! И КЛАДИМ СЕ ДА ЋЕ САРА ДА ПОБЕДИ!
И ЈА ЋУ ДА СЕ КЛАДИМ!
ТРКА ЋЕ ОДМАХ ПОЧЕТИ!
САРА
КЛАРА

ЕВО! ДАЈЕМ СТОТКУ НА САРУ!
А ЈА НА КЛАРУ!
ЏАП!
САРА
ЦИЉ
ЈЕДАН, ДВА, ТРИ... САД!
КАКВА ЈЕ ТО САД ДИВЉАЧКА ДРЕКА?
НАПРЕД, САРО!
ПОКАЖИ СЕ, КЛАРО!

НАПРЕД, САРО! БРЖЕ! ЗАР ДА ТЕ КЛАРА ПРЕСТИГНЕ!
НЕ ДАЈ СЕ, КЛАРО! ДЕЛИМО ПАРЕ!
ТАКО?!
САРА
КЛАРА
СТИДИТЕ СЕ! ЗАР ДА СЕ КЛАДИТЕ НА ДЕЧЈУ ИГРУ?!
ЧВОК!
СРЦЕ ЈЕ МАМА! ДОЗВОЛИЛА ЈЕ ДА ЗАДРЖИМО ПАРЕ!
АХА! У ЦЕЛОМ СВЕТУ И ОКОЛИНИ ОНА ЈЕ НАЈБОЉА!
MUSIAL
182

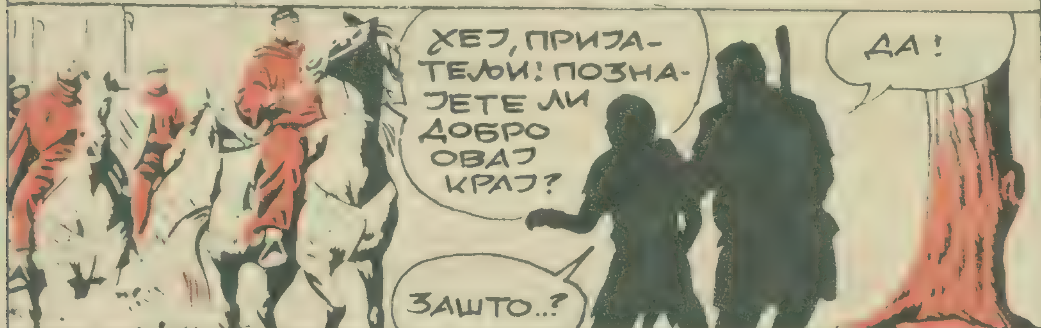
ТВ-ЗГОДЕ

ОВОГ ПУТА, ИЗГЛЕДА, НЕЋЕ БИТИ НИКОГА ПА ЋУ НА МИРУ ДА ГЛЕДАМ УТАКМИЦУ...
ЗВРРР! ЗВРРР!
КОМШИЈА, МИ СТИГЛИ...
ИМА Л' И НЕШТО ЗА ГРИЦКАЊЕ?
АЛИ...
НЕ ГУРАЈ СЕ, ТИ СИ БИО ПРОШЛИ ПУТ!
УА, СУДИЈА!
НАПРЕД НАШИ!
ЈОЈ!
УДРИ ГА!

АЈВАНХО

ПРЕМА *Валтеру Скоту*

ЕНГЛЕСКА 1194. БОРБЕ САКСОНАЦА И НОРМАНА ЗА ВРЕМЕ ЈОВАНА БЕЗ ЗЕМЉЕ, ДОК ЈЕ ЗАКОНИТИ КРАЉ РИЧАРД ЛАВЉЕГ СРЦА ЗАТОЧЕНИК ВОЈВОДЕ ОД АУСТРИЈЕ...

МАЛО КАСНИЈЕ У ЗАМКУ СЕДРИКА САКСОНЦА...

ЗАШТО КАСНЕ С ВЕЧЕРОМ? И ГДЕ ЈЕ ЛЕДИ РОВЕНА?

СПРЕМА СЕ, ГОСПОДИНЕ!

ОПАТ ИЗ ЖОРВОЛ И ВИТЕЗ БРИЈАН ДЕ БОА ГИЛБЕР МОЛЕ ДА ПРЕНОЋЕ...

ПРИМИ ИХ ИАКО СУ НОРМАНИ!

УБРЗО СЕ ПОЈАВИШЕ ГОСТИ А СА ЊИМА И ПРОСЈАК...

ДОБРО ДОШЛИ У МОЈ ЗАМАК!

ХВАЛА НА ГОСТОПРИМСТВУ...

ПОЂИТЕ ЗА МНОМ...

У ЗАМКУ ЖИВИ И ЊЕГОВА ШТИЋЕНИЦА ЛЕДИ РОВЕНА, ДИРЕКТАН ПОТОМАК КРАЉА АЛФРЕДА!

ЧУО САМ ДА ЈЕ ПРОГНАО СВОГА СИНА ВИЛФРЕДА ЈЕР СЕ ЗАГЛЕДАО У ТУ ДЕВОЈКУ!

СЕДРИК ЈЕ ПОЗВАО ГОСТЕ ДА СЕДНУ ЗА ПОСТАВЉЕНУ ТРПЕЗУ...

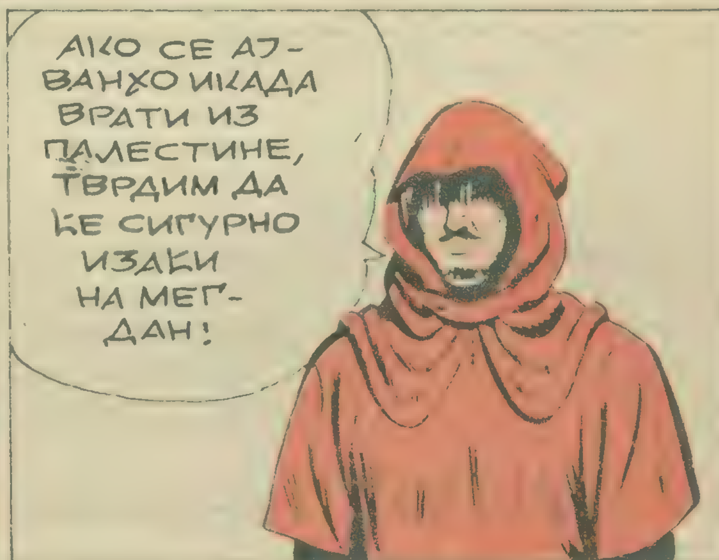

ПРИЧАЛИ СУ О ПОСЛЕДЊИМ ДОГАЂАЈИМА ИЗ ПАЛЕСТИНЕ, О БОРБАМА НОРМАНА И САКСОНАЦА. КАД ИЗНЕНАДА...
ГОСПОДИНЕ, НЕКИ ЈЕВРЕЈИН, ИСАК ОД ЈОРКА, МОЛИ ЗА ПРЕНОЋИШТЕ!
ПУСТИТЕ ГА, МА КО БИО!

ЈЕВРЕЈИНА СУ ПРИМИЛИ ХЛАДНО И САМО МУ ЈЕ ПРОСЈАК ПОНУДИО ДА СЕДНЕ...
ИЗВОЛИ, СТАРЧЕ...
ХВАЛА!

...И КАЖЕТЕ ДА СУ НАЈХРАБРИЈИ У ПАЛЕСТИНИ БИЛИ САКСОНЦИ...
ПО МОМ МИШЉЕЊУ НОРМАНИ СУ БИЛИ БОЉИ!

ОНДА ЈЕ УСТАО ПРОСЈАК И ...
ВИТЕЗОВИ КРАЉА РИЧАРДА НИКАДА СЕ НИСУ ПРЕДАЛИ! ЈЕДНОМ СУ И ВАС ПОБЕДИЛИ НА ТУРНИРУ, БРИЈАНЕ!
КО СУ ТИ ВИТЕЗОВИ!

КРАЉ РИЧАРД ГРОФ ОД ЛЕСТЕРА, ТОМАС МЕЛТОН...
ОНАЈ КОЈИ ЈЕ МЕНЕ ПОБЕДИО ЗОВЕ СЕ АЈВАНХО! КАДА ГА ПОНОВО СРЕТНЕМ ИЗАЗВАЋУ ГА НА ДВОБОЈ!

АКО СЕ АЈВАНХО ИКАДА ВРАТИ ИЗ ПАЛЕСТИНЕ, ТВРДИМ ДА ЋЕ СИГУРНО ИЗАЋИ НА МЕГДАН!

У ОСВИТ ЗОРЕ...
ДОШАО САМ ДА ВАМ ПОМОГНЕМ, ПРИЈАТЕЉУ! ЧУО САМ ДА БРИЈАН ХОЋЕ ДА ВАС БАЦИ У ТАМНИЦУ!

МОРАМО НЕПРИМЕЋЕНИ ДА НАПУСТИМО ЗАМАК!

А када је сунце изишло ...

Хвала, пријатељу! Могу ли нешто да учиним за тебе?

Позајмите ми коња и оклоп!

Иди у Лестер код Јеврејина Заирама! Он ће ти дати!

Неколико дана касније све је већ било спремно за турнир. И Јеврејин Исак је дошао ...

Опростите, господине... људи вређају мене и моју кћер!

Избаците напоље те невернике!

Лепа ти је кћи, Јеврејине... нађите им одмах места!

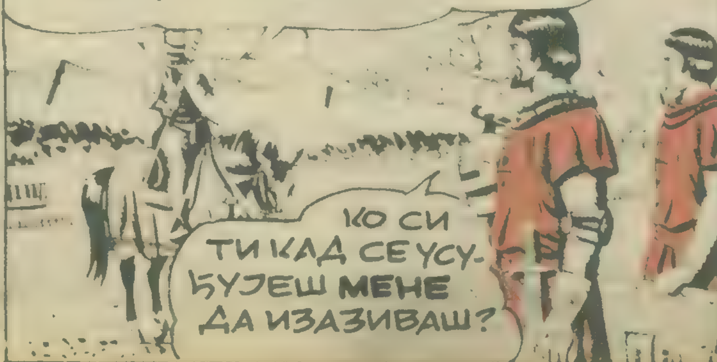
Увреда је за једног Саксонца да седи поред Јеврејина!

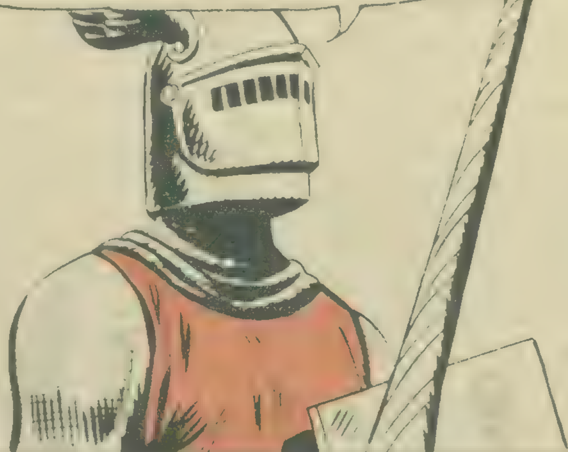
Турнир је почео ...

И када је изгледало да је дошао крај борбама, непознати витез се појавио ...

Изазивам те на двобој, Бријане!

„ВИТЕЗ БЕЗ НАСЛЕЂА"... СПРЕМИ СЕ ЗА БОРБУ, БРИЈАНЕ!

ДОНЕСИТЕ МИ ОКЛОП! ПОКАЗАЋУ ЈА ЊЕМУ...!

АХ...

БЕДНИЧЕ...

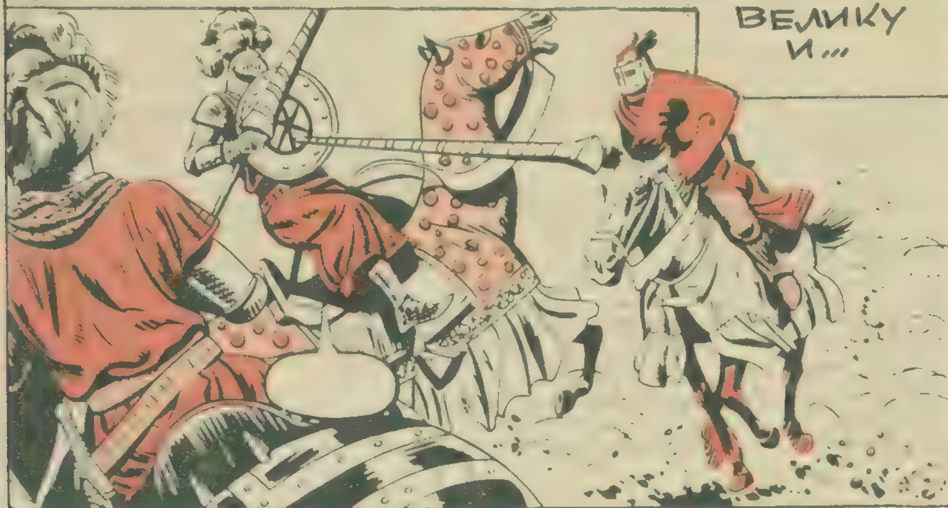

АЛИ... ТО НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО, ВИТЕЖЕ!
ОНДА МЕ ЧУЈ „ВИТЕЖЕ БЕЗ НАСЛЕЂА"! ПОНОВО ЋЕМО СЕ СРЕСТИ!

УВЕК ЋУ БИТИ СПРЕМАН ДА ТИ ИЗИЂЕМ НА МЕГДАН!

ВОЈНИЧЕ! ПОЗОВИ ОНОГ КОЊАНИКА ДА ДОЂЕ ОВАМО...

САДА ЋЕМО ОТКРИТИ КО ЈЕ ОН...

МАЛО КАСНИЈЕ...
ОПРОСТИТЕ, УЗВИШЕНИ, АЛИ НЕ ЖЕЛИМ ДА ОТКРИЈЕМ ЛИЦЕ...
ХМ! НЕ МОГУ ДА ТЕ НА ТО ПРИСИЛИМ! ПРОГЛАШАВАМ ТЕ ПОБЕДНИКОМ ДАНАШЊЕГ ДАНА!
ПРИМИ ОВУ КРУНУ КАО ЗНАК ТВОЈЕ ХРАБРОСТИ! И ПРЕДАЈ ЈЕ ДАМИ КОЈА ЋЕ БИТИ КРАЉИЦА СУТРАШЊЕ СВЕЧАНОСТИ!
ВИТЕЗ БЕЗ НАСЛЕЂА ИЗАБРАО ЈЕ РОВЕНУ, ШТИЋЕНИЦУ СЕДРИКА САКСОНЦА...
ПРИМИТЕ ОВУ КРУНУ, ЛЕПА ГОСПО...
ШТА? САКСОНКА ДА БУДЕ КРАЉИЦА ТУРНИРА...?
СЛЕДЕЋЕГ ДАНА КАДА СЕ РОВЕНА ПОЈАВИЛА...
...ЗАПОЧЕО ЈЕ ВЕЛИКИ ТУРНИР...
САДА ЋЕ СЕ ПОБЕДНИК ЈУЧЕРАШЊЕГ ДАНА БОРИТИ СА ГРУПОМ ВИТЕЗОВА! ХО, ХО...
6
НЕ СМЕТЕ ДА ПРИХВАТИТЕ ОВАЈ ИЗАЗОВ... МНОГО ИХ ЈЕ!
НЕ БРИНИ, ГУРТЕ! ПОБЕДИЋУ ИХ!

ТАЈАНСТВЕНИ ТАКМИЧАР ПОКАЗАО ЈЕ ВЕЛИКУ И...

...НЕОПИСИВУ ХРАБРОСТ.

ОВАКВОГ БОР-ЦА НИКАДА ЈОШ НИСАМ ВИДЕО!
НЕВЕРО-ВАТНО!

ПОНОВО ЈЕ ВИТЕЗ БЕЗ НАСЛЕЂА ПОБЕДИО...

А КАДА ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ПРИМИ ПОБЕДНИЧКУ КРУНУ „ВИТЕЗ БЕЗ НАСЛЕЂА" ОТКРИО ЈЕ СВОЈЕ ЛИЦЕ...

ЗАЧУО СЕ УЗВИК ИЗНЕНАЂЕЊА ИЗ СВИХ ГРЛА...
ВИЛФРЕД АЈВАНХО... СИН СЕДРИКА САКСОНЦА!
ОТАЦ ГА ЈЕ ЛИШИО НАСЛЕЂА ЈЕР ЈЕ ХТЕО ДА СЕ ОЖЕНИ РО-ВЕНОМ!

КРАЉИЦА ТУРНИРА ПРИШЛА ЈЕ ПОБЕДНИКУ...
БОЖЕ... ТО ЈЕ ОН!
НИКАДА ВИТЕШКА КРУНА НИЈЕ УРУЧЕНА ДОСТОЈНИЈЕМ БОРЦУ!

...И СТАВИЛА МУ СЈАЈНУ КРУНУ НА ГЛАВУ.

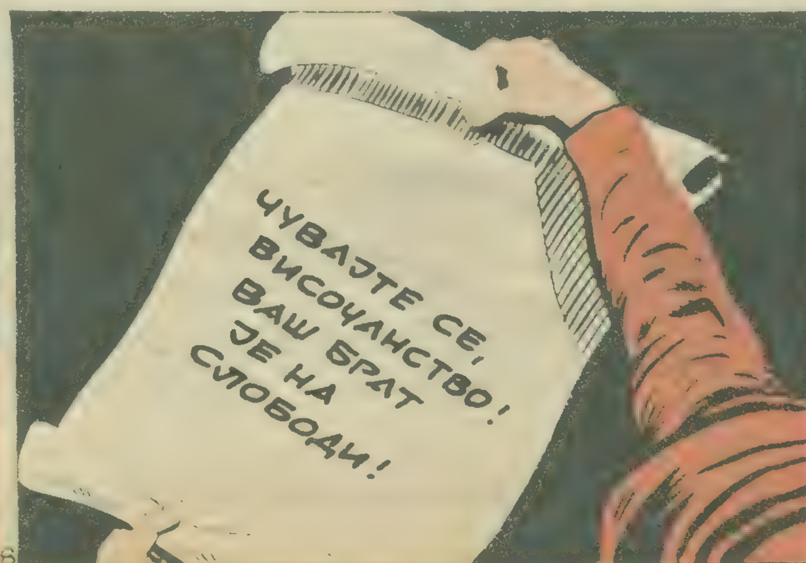
МОЈ СИН... ВИЛФРЕД!

АЈВАНХО... АЈВАНХО ЈЕ ПОБЕДНИК!
ПОНОВО ЈЕ СА НАМА!
ЖИВЕО АЈВАНХО!

ХМ... ЊЕГОВО ПРИСУСТВО МОЖЕ ДА ПОКВАРИ СВЕ МОЈЕ ПЛАНОВЕ...

МОРАМ ШТО ПРЕ ДА ГА СЕ ОСЛОБОДИМ!
ПРЕПУСТИТЕ ТО НАМА, ВИСОСТИ!

АЛИ, ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЗА ЈОВАНА БЕЗ ЗЕМЉЕ ТЕК ЈЕ ДОШЛО...
ПИСМО ЗА ВАС...

ОД ФРАНЦУСКОГ ЈЕ КРАЉА! ПОЗНАЈЕМ ЊЕГОВ ПЕЧАТ!

ЧУВАЈТЕ СЕ, ВИСОЧАНСТВО! ВАШ БРАТ ЈЕ НА СЛОБОДИ!

ХМ! СИГУРНО ЈЕ ВЕЋ У ЕНГЛЕСКОЈ! МОРАМ БИТИ СПРЕМАН ЗА БОРБУ АКО ЖЕЛИМ ДА ЗАДРЖИМ ПРЕСТО КОЈИ САМ МУ ОТЕО!

ТОГ ИСТОГ ДАНА...
ЊЕГОВО ВИСОЧАНСТВО СПРЕЧЕНО ЈЕ ДА ПРИСУСТВУЈЕ СУТРАШЊОЈ ЗАБАВИ И ПОЗИВА СВЕ БОРЦЕ ДА ГАЂАЊЕ СТРЕЛОМ ОБАВЕ ДАНАС!

СВЕ ЈЕ ВЕЋ БИЛО СПРЕМНО ЗА ПОЧЕТАК КАДА ЈЕ КНЕЗ ЈОВАН ПРИМЕТИО СТРЕЛЦА КОЈИ КАО ДА НИЈЕ ЖЕЛЕО ДА УЗМЕ УЧЕШЋА...
КО ЈЕ ОНАЈ ТАКМИЧАР?

РЕКАО БИХ ДА СИ ДОБАР СТРЕЛАЦ... АКО ПОБЕДИШ ДОБИЋЕШ 30 ЗЛАТНИКА! КАКО СЕ ЗОВЕШ?
ЛОКСЛИ, ГОСПОДИНЕ...

ЗАДЊИ ЈЕ ГАЂАО ХУБЕРТ, ЛОВАЦ...

КНЕЗ ЈОВАН, ЗАДОВОЉАН ЊЕГОВИМ ПОГОТКОМ, ПРИШАО ЈЕ ЛОКСЛИЈУ...
ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО? НИКО НЕ ГАЂА БОЉЕ ОД ХУБЕРТА...
ЈА, ГОСПОДИНЕ...

КАКО СЕ УСУЂУЈЕШ? ГАЂАЈ, ПА ЋЕМО ВИДЕТИ!

ЛОКСЛИ ЈЕ НАНИШАНИО ...

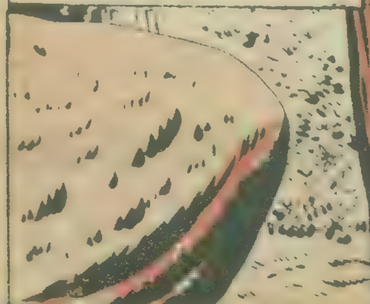

...И ПРЕПОЛОВИО ХУБЕРТОВУ СТРЕЛУ...

КНЕЗ ЈОВАН ЈЕ БИО ЗАДИВЉЕН...
ДАЈЕМ ТИ ПЕДЕСЕТ ЗЛАТНИКА ДА БУДЕШ МОЈ ЛОВАЦ!

НЕ, ГОСПОДИНЕ! ЈА СЛУЖИМ САМО ВАШЕМ БРАТУ РИЧАРДУ, ЗАКОНИТОМ КРАЉУ ЕНГЛЕСКЕ!
А ТАКО...

УХВАТИТЕ ГА ВОЈНИЦИ!

АЛИ, БИЛО ЈЕ ВЕЋ СУВИШЕ КАСНО...

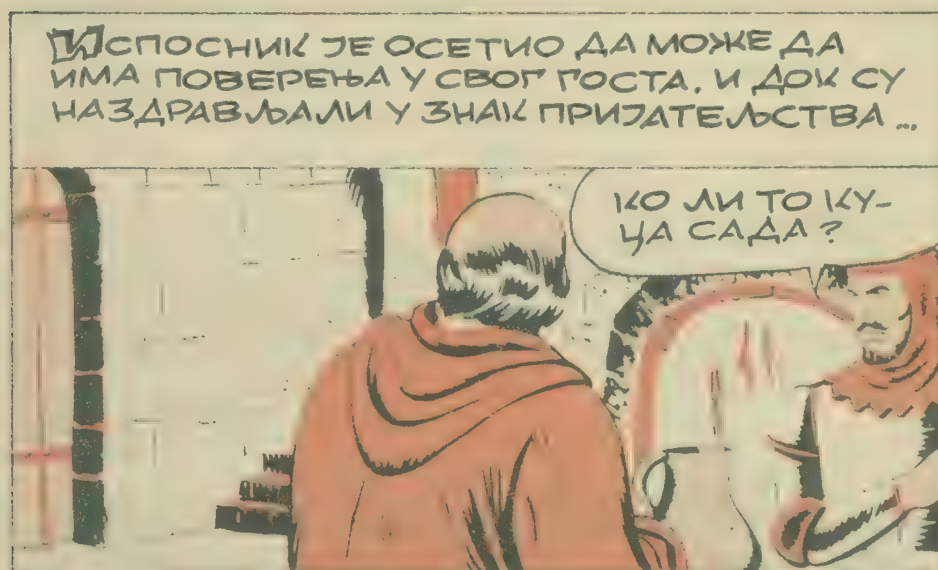

А ЗА ТО ВРЕМЕ У ДРУГОМ КРАЈУ ЕНГЛЕСКЕ...

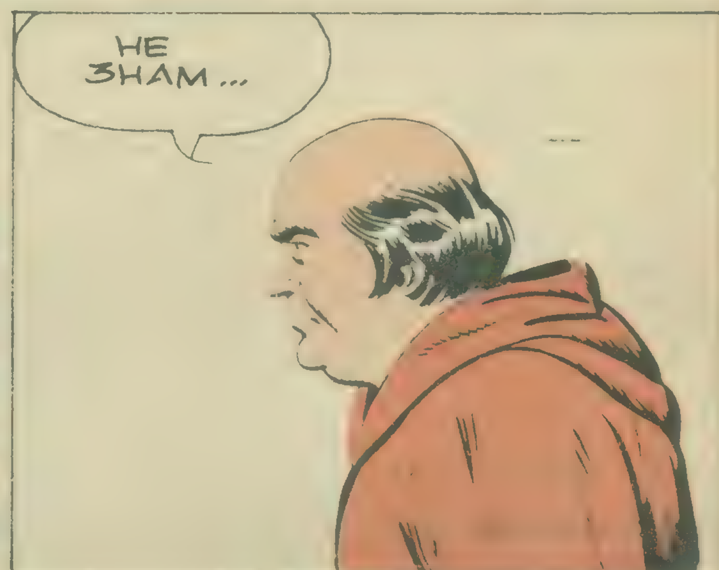

МОРАМ ШТО ПРЕ ДА СЕ САКРИЈЕМ И НАЂЕМ ПРЕНОЋИШТЕ...

НАЈЗАД! НЕКА КАПЕЛА...

Испосник му је отворио врата...
Ко си ти, путниче, и шта тражиш у ово доба?
Зову ме „Црни витез", залутао сам...

Мало касније...
Познато ми је ово лице... али не могу да се сетим!

Испосник је осетио да може да има поверења у свог госта, и док су наздрављали у знак пријатељства...
Ко ли то куца сада?

Не знам...

Морам да отворим...

То су пријатељи! Локсли, Гурт и Вамба!

Морали смо да побегнемо са турнира... дошао је час борбе!
А пошто смо међу пријатељима можеш ме звати и Робин Худ!

Витез је мој пријатељ, Робине!
Нормани нас угњетавају! Фрон де Беф је заробио Седрика Сасонца!

ТА ВЕСТ ОСТАВИЛА ЈЕ ДУБОК УТИСАК НА „ЦРНОГ ВИТЕЗА"...

ЗАР ЈЕ МОГУЋЕ ДА ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈПРИВРЖЕНИЈИХ ВИТЕЗОВА КРАЉА РИЧАРДА ПОСТАО ИЗДАЈИЦА?

МАЛО КАСНИЈЕ ПЕТ ЉУДИ НАПУСТИЛО ЈЕ КАПЕЛУ...

ОДВЕШЋУ ВАС ДО МОЈИХ ЛОВАЦА!

ХВАЛА, РОБИНЕ...

ОНО ШТО ЈЕ РОБИН РЕКАО БИЛО ЈЕ ИСТИНА; СЕДРИК И ЊЕГОВ ПРИЈАТЕЉ АТЕЛСТЕН БАЧЕНИ СУ У ТАМНИЦУ...

НЕ МОЖЕМО ДА СЕ ОДУПРЕМО ОВОМ ЗЛИКОВЦУ, НИТИ ДА ОЧЕКУЈЕМО МИЛОСТ ОД ЊЕГА!

БОЈИМ СЕ ЗА РОВЕНУ ВИШЕ НЕГО ЗА СЕБЕ, АТЕЛСТЕНЕ!

ВАШ РУЧАК...

РЕЦИ СВОМ ГОСПОДАРУ ДА ЋЕМО ПЛАТИТИ ОТКУП КОЈИ ТРАЖИ... АЛИ КАДА ИЗАЂЕМ ОДАВДЕ, ИЗАЗВАЋУ ГА НА ДВОБОЈ!

У ИСТОМ ЗАМКУ БИО ЈЕ ЗАТОЧЕН У МРАЧНОЈ ТАМНИЦИ И ЈЕВРЕЈИН ИСАК...

ФРОН ДЕ БЕФ!

АКО МИ ПЛАТИШ ХИЉАДУ ФУНТИ ЗА СВОЈ ОТКУП, ОСЛОБОДИЋУ ТЕ МУЧЕЊА!

НИКАДА ТОЛИКО НОВЦА НИСАМ ИМАО!

У ТОМ СЛУЧАЈУ... ПРИНЕСИТЕ ТО УЖАРЕНО ГВОЖЂЕ, МОМЦИ!
НЕ... ЧЕКАЈТЕ...

МОЖДА ЋЕ МОЈА БРАЋА МОћИ ДА САКУПЕ ТОЛИКУ СУМУ... АЛИ, НАЈПРЕ ОСЛОБОДИ МОЈУ КћЕР РЕБЕКУ!
ЖАО МИ ЈЕ, ЈЕВРЕЈИНЕ...

ТВОЈА КћИ ЋЕ УСКОРО ПОСТАТИ ЖЕНА МОГ ПРИЈАТЕЉА БРИЈАНА, ОН ЈЕ САДА ЊЕН ГОСПОДАР!

БЕДНИЧЕ! ОНДА ЋУ РАДИЈЕ УМРЕТИ!
ДОСТА! ПОЧНИТЕ С МУЧЕЊЕМ!

СТАНИТЕ! ЧУЈЕМ ТРУБЕ НА УЗБУНУ! ИДЕМ ДА ВИДИМ ШТА СЕ ДОГАЂА...

У ИСТО ВРЕМЕ У ДРУГОМ КРАЈУ ЗАМКА...
УДАЈТЕ СЕ ЗА МЕНЕ, ЛЕПА РОВЕНА... И ЗАБОРАВИТЕ ТОГ АЈВАНХОА!

ВИ СТЕ ХУЉА! ОСТАВИТЕ МЕ САМУ!
РЕћИ ЋУ ВАМ НЕШТО...

АЈВАНХО ЈЕ ТАКОЂЕ ЗАРОБЉЕН У ОВОМ ЗАМКУ! АКО СЕ УДАТЕ ЗА МЕНЕ...
НЕ! ТО НИЈЕ ИСТИНА!

ИСТИНА ЈЕ, РОВЕНА... И САМО ЈЕДНА ВАША РЕЧ МОЖЕ ДА СПАСЕ И ЊЕГА И ВАШЕГ ОЦА!
ЗАР СТЕ ТОЛИКО БЕЗДУШНИ И ЗЛИ...?

УЗБУНА, ГОСПОДИНЕ!

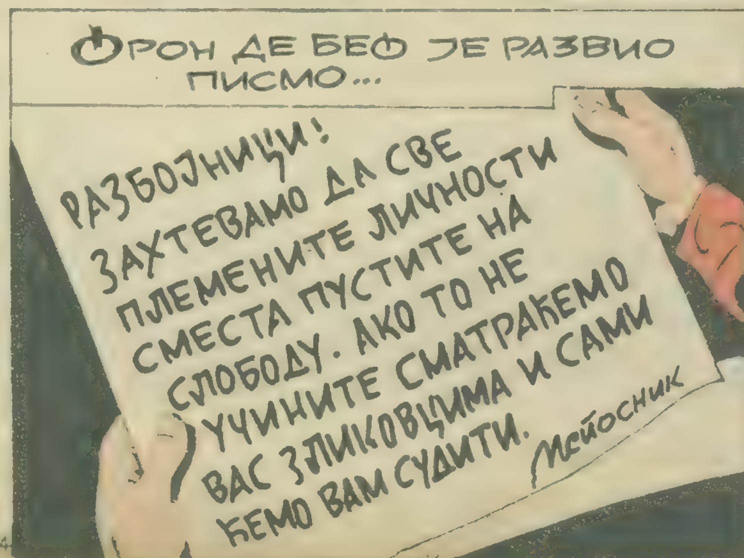

У ИСТО ВРЕМЕ У ЈЕДНОЈ УДАЉЕНОЈ И УСАМЉЕНОЈ КУЛИ ЗАМКА...
ЖИВОТ ТВОГА ОЦА ЈЕ У ТВОЈИМ РУКАМА, РЕБЕКА! АКО СЕ УДАШ ЗА МЕНЕ БИЋЕ СЛОБОДАН!
НИКАДА! РАДИЈЕ ЋУ СКОЧИТИ СА ОВОГ ТОРЊА, ГОСПОДИНЕ ГИЛБЕРТ!

НЕ! СТАНИТЕ!

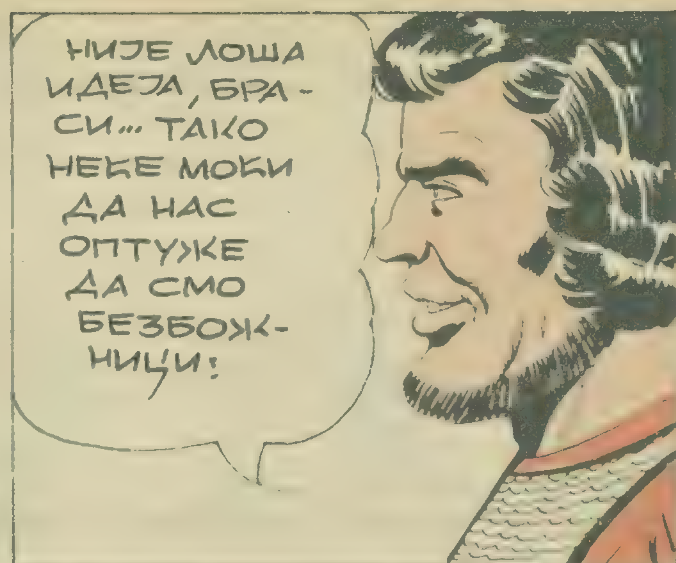

УЗБУНА!
ШТА...?

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ИЗВОЛИТЕ, ГОСПОДИНЕ!
ПИСМО!

ФРОН ДЕ БЕФ ЈЕ РАЗВИО ПИСМО...
РАЗБОЈНИЦИ!
ЗАХТЕВАМО ДА СВЕ
ПЛЕМЕНИТЕ ЛИЧНОСТИ
СМЕСТА ПУСТИТЕ НА
СЛОБОДУ. АКО ТО НЕ
УЧИНИТЕ СМАТРАЋЕМО
ВАС ЗЛИКОВЦИМА И САМИ
ЋЕМО ВАМ СУДИТИ.
Испосник

НИШТАРИЈЕ! НИКАДА НЕЋЕ МОЋИ ДА ЗАУЗМУ ЗАМАК!
НИСАМ БАШ САСВИМ СИГУРАН У ТО, ФОН ДЕ БЕФЕ!
НЕ ПЛАШИШ СЕ ВАЉДА, ГИЛБЕРТЕ!? ПОСЛАЋЕМО ИМ ПОРУКУ ДА УПУТЕ СВЕШТЕНИКА ДА ИСПОВЕДИ НАШЕ ЗАРОБЉЕНИКЕ!

НИЈЕ ЛОША ИДЕЈА, БРАСИ... ТАКО НЕЋЕ МОЋИ ДА НАС ОПТУЖЕ ДА СМО БЕЗБОЖНИЦИ!

НЕШТО КАСНИЈЕ...
ТРАЖЕ ДА ПОШАЉЕМО НАШИМ ПРИЈАТЕЉИМА ИСПОВЕДНИКА, ЈЕР ЋЕ СУТРА БИТИ ПОГУБЉЕНИ!

ПРИБЛИЖИТЕ СЕ И ДОБРО МЕ СЛУШАЈТЕ...

...КАПИЈА ЗАМКА ФОН ДЕ БЕФА СЕ ОТВОРИЛА ДА БИ ПРОПУСТИЛА ЈЕДНОГ СВЕШТЕНИКА...

ОДВЕДИТЕ ГА ДО ПОДЗЕМНИХ ТАМНИЦА...

АЛИ, КАДА СЕ СВЕШТЕНИК НАШАО ПРЕД СЕДРИКОМ САКСОНЦЕМ...
ПА ТО ЈЕ ВАМБА, МОЈ ЛАКРДИЈАШ!
МОРАМО ШТО ПРЕ ОДАВДЕ!

ДОНЕО САМ ВАМ МАНТИЈУ! ТАКО ЋЕТЕ ЛАКШЕ НАПУСТИТИ ЗАМАК!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ОПКОЛИЛИ СУ ЗАМАК!
ПРИПРЕМИТЕ НАШЕ СТРЕЛИЦЕ ЗА НАПАД!

КО ЛИ ИМ ЈЕ ВОЂА?
СИГУРНО ОНАЈ ВИТЕЗ У ЦРНОМ!

У ДРУГОМ ДЕЛУ ЗАМКА...
КАДА БИХ САМО ЗНАЛА ГДЕ ЈЕ ОТАЦ...

КО СТЕ ВИ? ИЗГЛЕДАТЕ БОЛЕСНИ...
ЗОВЕМ СЕ ВИЛФРЕД АЈВАНХО... ТЕШКО САМ РАЊЕН!

ШТА СЕ ТО ДЕШАВА НАПОЉУ?
ИЗГЛЕДА ДА СУ НАПАЛИ ЗАМАК...

МЕЂУ НАПАДАЧИМА ЈЕ И ЈЕДАН ВИТЕЗ У ЦРНОМ!

ЈУРИШ!
16

ЗА МНОМ, МОЈИ ЛОВЦИ!

ПРИСЛОНИТЕ МЕРДЕВИНЕ!

АААAХ!

НАПРЕД!

УБРЗО ЈЕ ТАЈАНСТВЕНИ ВИТЕЗ УКРСТИО МАЧ СА ФРОН ДЕ БЕФОМ...

АААAХ!

ИЗДРЖИТЕ, ПРИЈАТЕЉИ! ЕВО И МЕНЕ!

УНЕСИМО ГА У ЗАМАК! ТЕШКО ЈЕ РАЊЕН!

ЦРНИ ВИТЕЗ И ЛОВЦИ РОБИНА ХУДА ХРАБРО СУ СЕ БОРИЛИ...
НАПРЕД, МОЈИ ЈУНАЦИ!

ЗАМАК ГОРИ!

СПАСАВАЈТЕ СЕ...

БРИЈАН ЈЕ ПОТРАЖИО РЕБЕКУ...
НЕ БОЈТЕ СЕ! НИШТА ВАМ СЕ НЕЋЕ ДЕСИТИ!
НЕ... ПУСТИТЕ МЕ!

И КОРИСТЕЋИ НАСТАЛУ ПОМЕТЊУ...

ВОДИТЕ ГА! СУДИЋЕ МУ СЕ ЗА СВА НЕДЕЛА КОЈА ЈЕ ПОЧИНИО!

УБРЗО СУ СВИ ЗАТВОРЕНИЦИ БИЛИ ОСЛОБОЂЕНИ...
ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉИ...

АКО ХОЋЕШ ДА СПАСЕШ СВОЈУ КЋЕР, ИСАЧЕ, ПОЂИ У ЗАМАК КРСТАША!

БИЋЕ ОПТУЖЕНА КАО ВЕШТИЦА И СПАЛИЋЕ ЈЕ!

СЛЕДЕЋЕГ ДАНА ИСАК ЈЕ СТИГАО У ЗАМАК ВЕЛИКОГ МАЈСТОРА КРСТАША ...
ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ ВАШОЈ ЋЕРИ ЋЕ БИТИ СУЂЕНО!
ГРЕШИТЕ, ГОСПОДИНЕ! РЕБЕКА НИКАД НИКОМЕ НИЈЕ УЧИНИЛА ЗЛО!

ПОНЕСЕНИ СВОЈИМ ФАНАТИЗМОМ КРСТАШИ СУ СУДИЛИ ЈЕВРЕЈКИ...
БИЋЕ СПАЉЕНА НА ЛОМАЧИ!
САСЛУШАЈТЕ МЕ, ВИТЕЗОВИ!

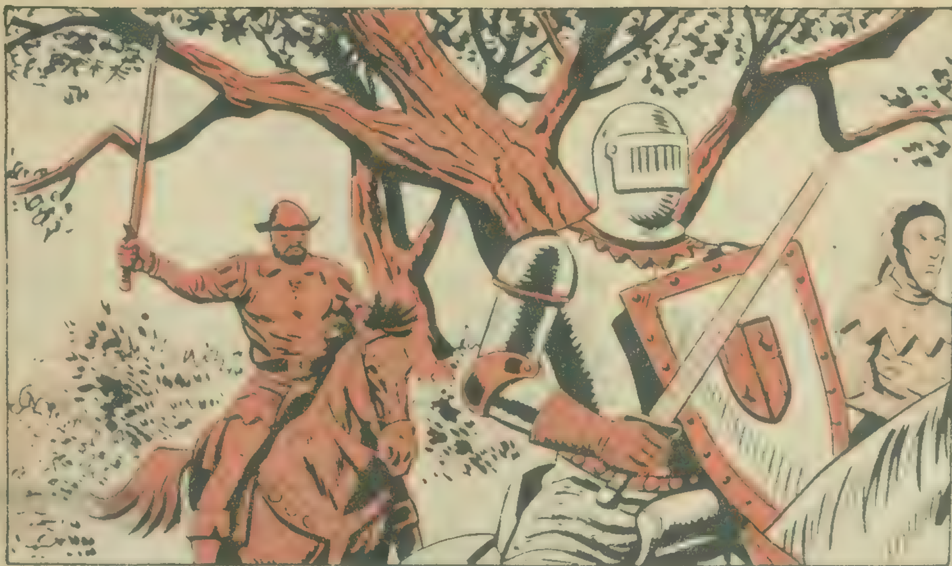

НЕВИНА САМ! И МОЛИМ ДА О МОЈОЈ СУДБИНИ ОДЛУЧИ ДВОБОЈ! АКО ВИТЕЗ КОЈИ СЕ ЗА МЕНЕ БОРИ, ПОГИНЕ, СПАЛИТЕ МЕ!

РЕБЕКА ЈЕ ОДМАХ ПОСЛЕ ТОГА ПОСЛАЛА ПОРУКУ...

...И ЈЕДАН ВИТЕЗ ЈЕ ВЕЋ КРЕНУО...

А НЕДАЛЕКО ОДАТЛЕ...
ХВАЛА ВАМ, ГОСПОДИНЕ, ШТО СТЕ МИ УЗЕЛИ ЗА СВОГ ШТИТОНОШУ! АЛИ, ВОЛЕО БИХ ДА ВАМ ВИДИМ ЛИЦЕ!
ХМ! СТРПИ СЕ, ДРАГИ ВАМБА...

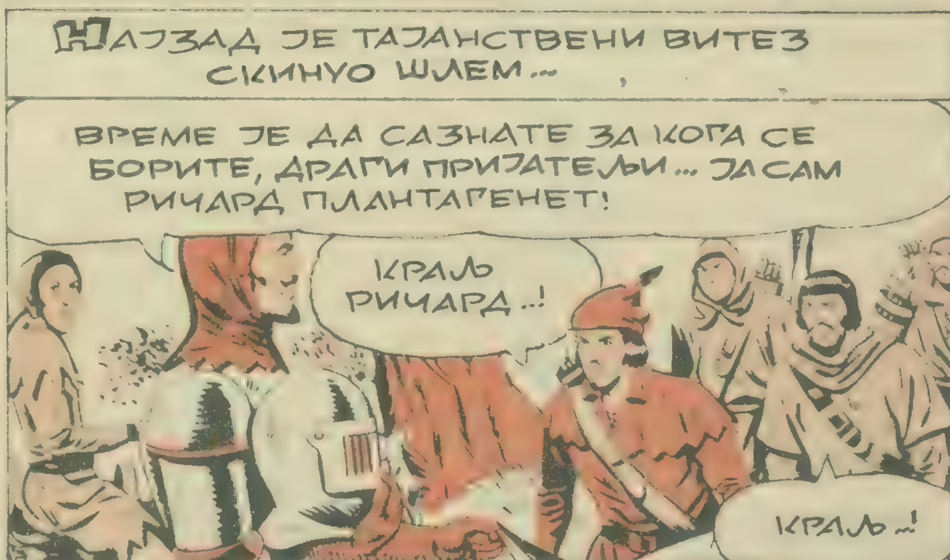

АЛИ, ИЗНЕНАДА СУ ЦРНИ ВИТЕЗ И ВАМБА НАПАДНУТИ...
УПАЛИ СМО У ЗАСЕДУ!

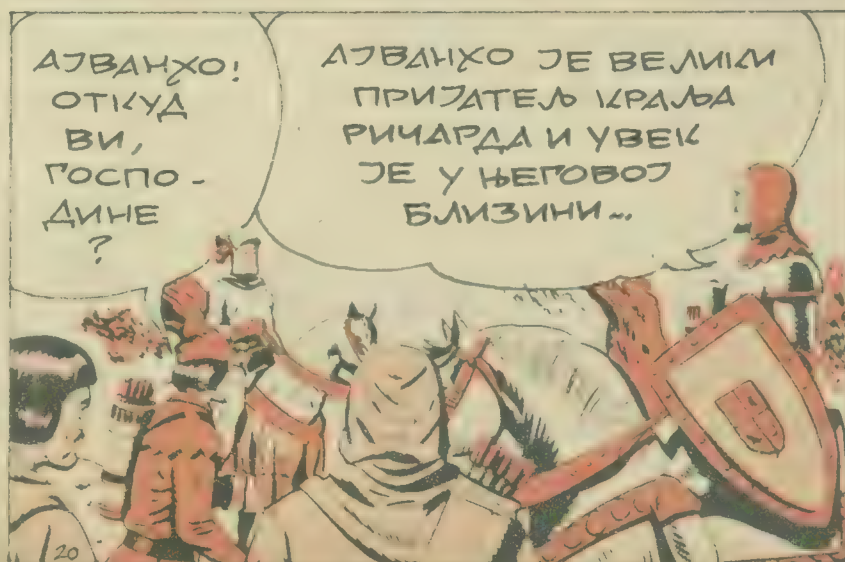

АААААХ!
ХЕЈ...

РОБИН ... ! РОБИН ХУД ...!
БЕЖИ-МО!

ХВАЛА ТИ, РОБИНЕ... СТИГАО СИ У ПРАВИ ЧАС!

СИГУРНО СТЕ ПОЗ-НАТА ЛИЧ-НОСТ ЧИМ РАЗ-БОЈ-НИЦИ ХОЋЕ ДА ВАС УБИЈУ...

НАЈЗАД ЈЕ ТАЈАНСТВЕНИ ВИТЕЗ СКИНУО ШЛЕМ...
ВРЕМЕ ЈЕ ДА САЗНАТЕ ЗА КОГА СЕ БОРИТЕ, ДРАГИ ПРИЈАТЕЉИ... ЈА САМ РИЧАРД ПЛАНТАГЕНЕТ!
КРАЉ РИЧАРД ...!
КРАЉ ...!

УБРЗО СЕ ИЗ ШУМЕ ПОЈАВИО ЈЕДАН КОЊА-НИК...
ЖИВЕО РИЧАРД, КРАЉ ЕН-ГЛЕ-СКЕ!

АЈВАНХО! ОТКУД ВИ, ГОСПО-ДИНЕ?
АЈВАНХО ЈЕ ВЕЛИКИ ПРИЈАТЕЉ КРАЉА РИЧАРДА И УВЕК ЈЕ У ЊЕГОВОЈ БЛИЗИНИ...

УСКОРО СУ СЕ СВИ УПУТИЛИ КА ЗАМКУ СЕДРИКА САКСОНЦА...

ДОЧЕКАЈТЕ РИЧАРДА СА СВИМ ПОЧАСТИМА!

ЕВО ТВОГ СИНА КОГА СИ ТОЛИКО ЖЕЛЕО ДА ВИДИШ!

ЗАР ЈЕ МОГУЋЕ...?

УЧИНИЋЕШ МЕНИ ЉУБАВ АКО МУ ОПРОСТИШ ШТО СЕ ЗАЉУБИО У ЛЕДИ РОВЕНУ... УОСТАЛОМ, ТО И НИЈЕ ЗЛОЧИН, СЕДРИЧЕ!

СИНЕ...!

ВИЛФРЕДЕ... ЧУО САМ ДА СИ СЕ ХРАБРО БОРИО У КРСТАШКОМ РАТУ...

ПРОШЛА СУ ТРИ ДАНА И СВЕ ЈЕ ВЕЋ БИЛО СПРЕМНО ЗА ДВОБОЈ ОД КОГА ЈЕ ЗАВИСИО РЕБЕКИН ЖИВОТ...

У СЛУЧАЈУ ДА СЕ СУПАРНИК ВИТЕЗА БРИЈАНА НЕ ПОЈАВИ ИЛИ БУДЕ ПОБЕЂЕН...

...РЕБЕКА ЋЕ УМРЕТИ!

И БАШ У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ЕВО МЕ! СПРЕМАН САМ ДА ПОДЕЛИМ МЕГДАН СА БРИЈАНОМ!

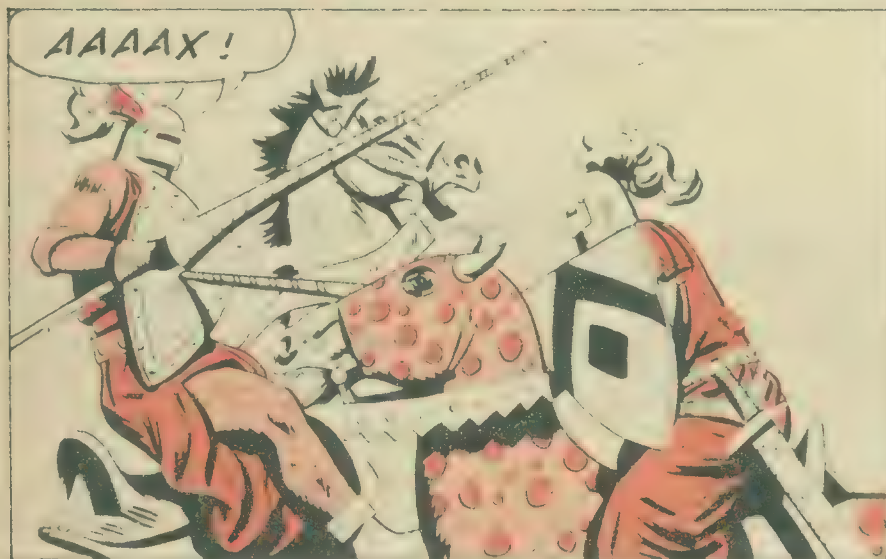
ПРЕ НЕГО ШТО БОРБА ЗАПОЧНЕ МОРАМО ДА ЗНАМО ДА ЛИ СТЕ ПЛЕМЕНИТОГ РОДА...

ПЛЕМЕНИТИЈЕГ САМ РОДА ОД ТЕБЕ, БРИЈАНЕ! ЈА САМ ВИЛФРЕД АЈВАНХО...

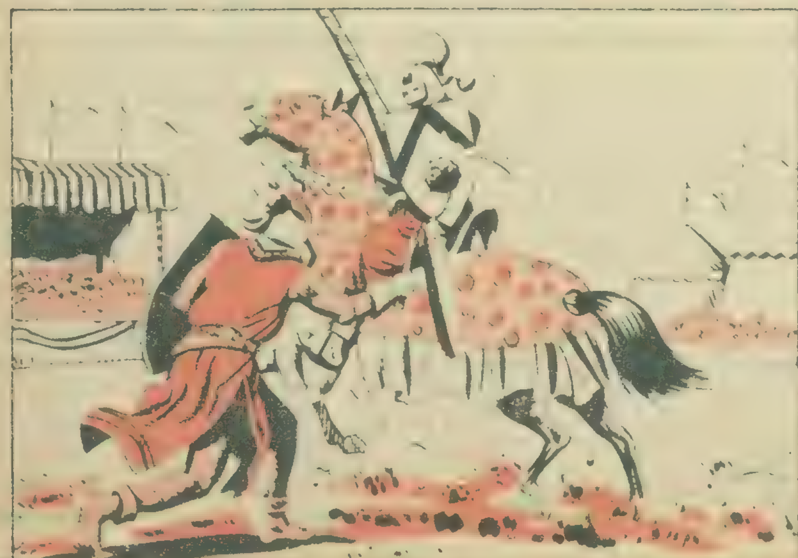

АЛИ... ЧУО САМ ДА ЈЕ АЈВАНХО ПОГИНУО У ПАЛЕСТИНИ!
ХМ! ОН ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈВАТРЕНИЈИХ ПРИСТАЛИЦА МОГА БРАТА РИЧАРДА...

БРИЈАН ЈЕ СНАЖАН БОРАЦ И ЛАКО ЋЕ ГА САВЛАДАТИ!

ДАТ ЈЕ ЗНАК ЗА ПОЧЕТАК БОРБЕ...

ААААХ!

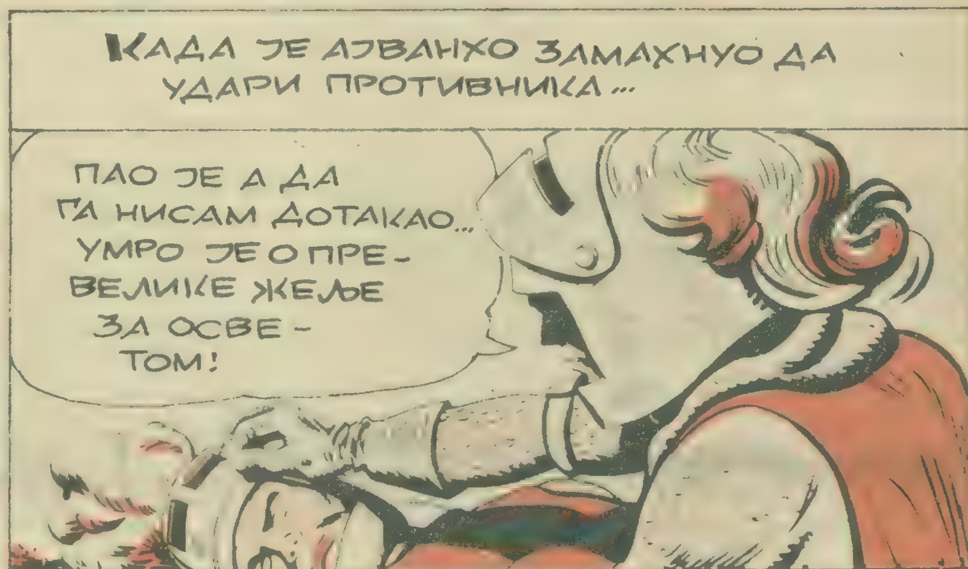

АААAХ!

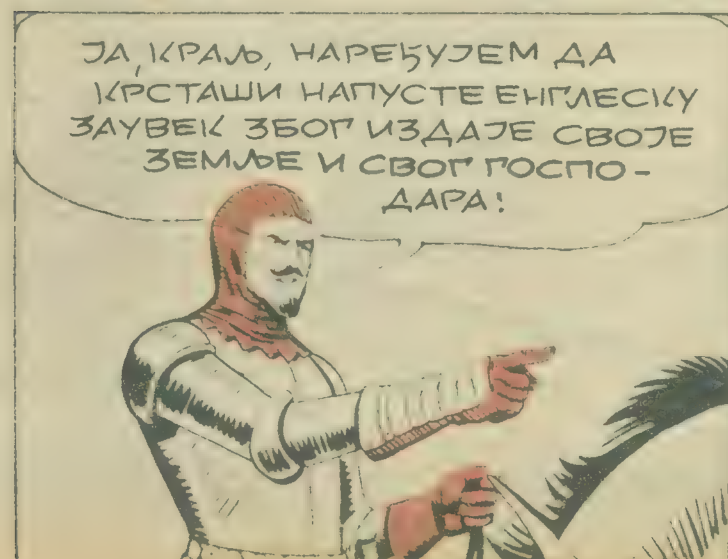

УХ!

ПОБЕДИО ГА ЈЕ...

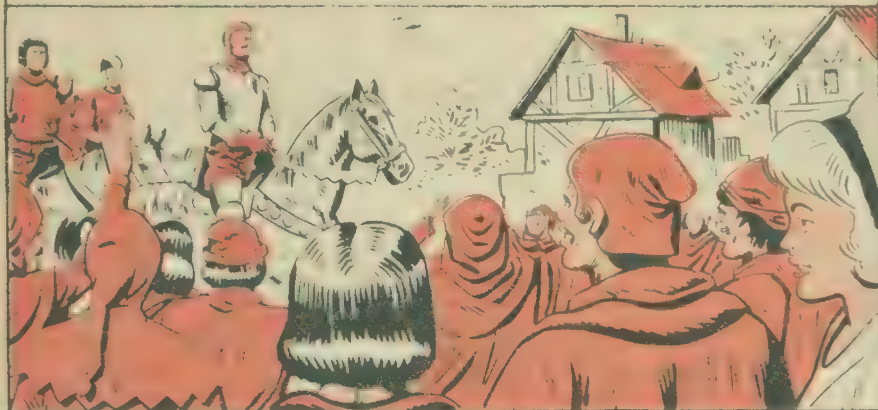

КАДА ЈЕ АЈВАНХО ЗАМАХНУО ДА УДАРИ ПРОТИВНИКА...
ПАО ЈЕ А ДА ГА НИСАМ ДОТАКАО... УМРО ЈЕ О ПРЕВЕЛИКЕ ЖЕЉЕ ЗА ОСВЕТОМ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
НАПРАВИТЕ ПРОЛАЗ ЗА КРАЉА РИЧАРДА!

ВАШ БРАТ, ГОСПОДИНЕ! ПРОПАЛИ СМО!
СУВИШЕ ЈЕ КАСНО ДА БЕЖИМО!

ЈА, КРАЉ, НАРЕЂУЈЕМ ДА КРСТАШИ НАПУСТЕ ЕНГЛЕСКУ ЗАУВЕК ЗБОГ ИЗДАЈЕ СВОЈЕ ЗЕМЉЕ И СВОГ ГОСПОДАРА!

А ТИ ЋЕШ, БРАТЕ, ОДГОВАРАТИ ПРЕД СУДОМ ЗБОГ ЗЛОЧИНА КОЈЕ СИ ПОЧИНИО!
23

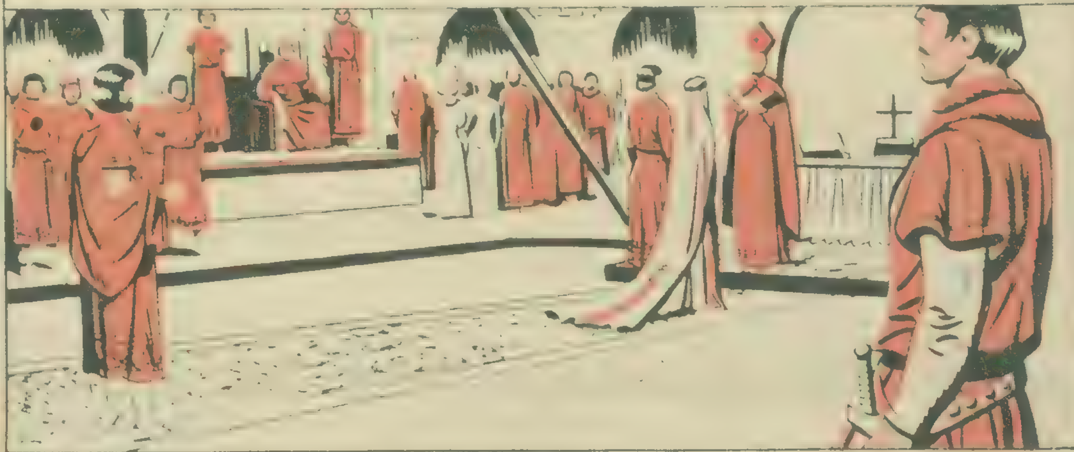

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ЏЕМС БОНД - Ватрене лопте**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

МОРАШ СЕ ОДРЕЋИ ВЕЧИТИХ ТУЧА С БАЦОМ!
БАХ! А ЗАШТО СЕ ТИ НЕ ОДРЕКНЕШ ПЕЧЕЊА И ПИТЕ У НЕДЕЉУ?

ТУЧА ЈЕ ЗНАК СЛАБОСТИ!
ГЛУПОСТИ! ЈА САМ ЈАК КОЛ'КО И ОН!

МОРАШ СЕБЕ САВЛАДАТИ!
ЗАШТО... КАД ВОЛИМ ДА ПОКАЖЕМ СВОЈУ СНАГУ!

НЕ! ТИ СИ РАЗОРАН ТИП!
УГУШИ ТУ ЖЕЉУ У СЕБИ!
!
?
!

НАУЧИ ДА ДРУКЧИЈЕ МИСЛИШ... ПОНАВЉАЈ СЕБИ: „ВОЛИМ БАЦУ, ОН ЈЕ МОЈ ПРИЈАТЕЉ"!
?

ЕВО... ДОЛАЗИ БАЦА! ПАЗИ ШТА САМ ТИ РЕКЛА... МИСЛИ НА ТО ДА ГА ВОЛИШ!
ПОКУШАЋУ!
АЛ' НЕ ЗНАМ ДА ЛИ ЋЕ ВРЕДЕТИ!

ЗДРАВО, МРШАВИЦЕ! ГДЕ НАЂЕ ТОГ ШМОКЛАНА?!
ХА! ХА!
ЗДРАВО, БАЦО!
!

ДУМ!

ВИДИШ И САМА! БИО САМ ДОБАР...
...АЛ' НЕ МОГУ ДА ДОЗВОЛИМ ДА НЕКО ВРЕЂА ЈЕДНУ НЕЖНУ И ДОБРОДУШНУ ДЕВОЈКУ!
?
?
?
1182

Аеродром за бицикле

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

Ако желите да проверите своје опште знање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако од ових петнаест питања дата су по три одговора од којих је само један тачан. Ако их знате, честитамо! А ако пак нисте свезналица, одговори су ту, у дну стране.

Бициклистичко тркалиште назива се:
а) **аутодром**
б) **велодром**
ц) **аеродром**

Текст штампан великим словима је:
а) **курент**
б) **верзал**
ц) **петит**

Јединица за мерење јачине звука је:
а) **молибден**
б) **етилен**
ц) **децибел**

Како се зове легура бакра, цинка и никла:
а) **алпака**
б) **месинг**
ц) **бронза**

Збирка вајарских дела зове се:
а) **дискотека**
б) **глиптотека**
ц) **фототека**

Удаљавање, застрањивање у говору назива се:
а) **аверзија**
б) **дигресија**
ц) **диверзија**

Народни древни дувачки инструмент с двоструким језичком зове се:
а) **дипле**
б) **фрула**
ц) **зурле**

Јужноамеричка полуритмичка салонска игра у 4/4 такта зове се:
а) **самба**
б) **мамба**
ц) **румба**

Врућ, веома опасан јужни ветар дува у водама Далеког истока од јула до новембра. Називају га:
а) **тајфун**
б) **торнадо**
ц) **ураган**

Како се зове дуг и узан тркачки чамац:
а) **кану**
б) **скиф**
ц) **кајак**

Борац с биковима који се бори пешке зове се:
а) **матадор**
б) **пикадор**
ц) **тореро**

Корисна заједница двају или више разноврсних организама је:
а) **синтеза**
б) **симбиоза**
ц) **дубиоза**

Убојита секира северноамеричких Индијанаца зове се:
а) **томахавк**
б) **халебарда**
ц) **брадва**

Пиће монголских племена од кобиљег млека је:
а) **ђумбир**
б) **квас**
ц) **кумис**

Јапански рвачки спорт је:
а) **карате**
б) **џуђо**
ц) **бокс**

ОДГОВОРИ:

1. велодром 2. верзал 3. децибел 4. алпака 5. глиптотека 6. дигресија 7. зурле 8. румба 9. тајфун 10. скиф 11. тореро 12. симбиоза 13. томахавк 14. кумис 15. џудо.

ВРЕЋИЦА ЗА ПИЖАМУ

НАПРАВИТЕ САМИ

Ево још једне корисне забаве за ваше вредне руке. Направите сами ову симпатичну врећицу — зеку, обесите је на зид изнад свог кревета и у њој држите преко дана своју пиџаму. Ова врећица може да послужи и као леп поклон другарици, поготово ако она има у кући млађег брата или секу.

Што је материјал шаренији то ће и врећица лепше изгледати. Можда би најбоље било да набавите шарени циц и од њега скројите два комада (зекино тело) као што видите на **шеми број 1**. Од чвршћег платна искројте два дела за зекину главу **(црт. 2)**, четири дела за зекине уши **(црт. 3)**. Очи направите од белог штофа или чоје **(црт. 4)** а зенице од црног штофа или једноставно залепите два црна дугмета. На предњи део зекине главе залепите очи и извезите њушкицу и уста **(црт. 5)** а затим овај део зекине главе спојте са задњим делом с тим што ћете оставити један отвор и кроз њега испунити зекину главу ватом **(црт. 6)**.

На исти начин ватом испуните и зекине уши **(црт. 7)** па их пришијте уз зекину главу. Сад спојте предњи и задњи део врећице изузев дела А и В који видите на цртежу 1, и у који ћете, кад врећица буде готова, стављати пижаму. Овај отвор на врећици порубите **(црт. 8)** као што ћете порубити и ивицу врећице и у њу увући конац и врећицу затим набрати **(црт. 9)** Наберите и парче чипке **(црт. 10)**. Врећицу прошијте за зекину главу **(црт. 11)** а затим око врата привежите набрану чипку **(црт. 12)**. Зеки направите бркове од тање, пресвучене жице или пластичног конца који користе риболовци **(црт. 13)**. Од кепер-пантљике направите зеки алкицу на задњем делу главе помоћу које ћете га окачити на зид. На крају зеки направите реп и ушијте га на доњи крај врећице.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

ОПЉА ФРИЖИД

Једног пролећног дана 1944. године пред зградом универзитета у Копенхагену зауставио се аутомобил. Из њега су искочила двојица припадника немачког Гестапоа. Док су они прелазили двориште, о незнаним посетиоцима неко је известио познатог данског научника Нилса Бора који је на универзитету предавао физику.

Професор је за тренутак прекинуо предавање студентима и брзо отишао до своје лабораторије да погледа да није непажњом оставио неке трагове св[illegible] научних истраживања [illegible]јима се у тој простор[illegible] свакодневно бавио. По[illegible] је установио да је све у реду, хитро се вратио и наставио започето пр[illegible] студентима.

ОПЕРАЦИЈА ВЕЗЕР

Немачка је у[illegible]ску и Норвешк[illegible] ненада. Иако [illegible] 1939. склопила [illegible] пакт о ненап[illegible] команда Вер[illegible]вала је почет[illegible]дине радну гр[illegible]зивом „Команд[illegible]јалне задатке б[illegible]ји је задатак би[illegible]ви план освајања [illegible] Норвешке. План је [illegible] име — „Операција В[illegible]

Главни део чи[illegible]сла пао је у део [illegible]бојног брода Фран[illegible]гу кога је за в[illegible] која је требало да [illegible] изведе план, постави[illegible]но адмирал Канарис, шеф Абвера, немачке војнообавештајне службе.

Лидиг је био стари искусни обавештајац. Уз то био је до дна душе одан Хитлеру и убеђени нациста. Није презао ни од чега да оствари оно што науми! Преко својих поверљивих људи у Данској успео је да сазна да се дански генералштаб налази у једном замку у предграђу Копенхагена.

Основу његовог плана, односно „Операције Везер", сачињавао је тајни упад групе немачких командоса у замак и заробљавање целог данског генералштаба. Био је сигуран да ће обезглављена данска војска тада морати да капитулира.

По наређењу Хитлера, план за освајање Данске почео је да се остварује 9. априла 1940. године у 5.15 изјутра. Упад немачких командоса изведен је муњевито јер лучке власти у Копенхагену нису могле ни да претпоставе кога је у својој утроби тог јутра довезао немачки теретни брод који је обично превозио дрвену грађу. Чим су се искрцали из „теретњака" командоси су се просто прошетали до замка!

Немачке трупе су биле спремне и чим су командоси обавили свој део посла и оне су истог јутра прешле данску границу између Фленсбурга и Тенера.

ДА СУ НЕМЦИ ЗНАЛИ

План капетана Лидига лако је могао да пропадне да је данска влада била опрезнија и поверовала у обавештење немачког обавештајног официра пуковника Остера, који се налазио у самим врховима немачке обавештајне службе и који је, због мржње према нацизму, неколико дана пре упада немачких командоса обавестио данског поморског аташеа о Хитлеровој намери. Али, ни аташе ни дански војни руководиоци нису веровали пуковнику Остеру!

Данска је за Немачку имала велики значај. Са њене територије Немачка је могла лакше да врши ваздушне нападе на Енглеску. Поред тога, превоз железне руде из Шведске у Немачку брже се одвијао преко Данске него дужим и несигурним поморским путем. Најзад, Немачка је желела да укључи данску привреду у производњу оружја и ратне опреме за своје трупе.

Али, да су Немци знали чиме се у ствари бави и колика су научна сазнања једног човека који је живео и радио у Копенхагену, вероватно би се у замену за њега одрекли свега онога због чега су заузели Данску. Тај човек се звао Нилс Бор.

Бор је био познат у свету као истакнути научник. Још 1911. године сарађивао је са чувеним научником Радефордом у Енглеској. Једно време био је и доцент на универзитету у Манчестеру, а затим професор физике на универзитету у свом родном Копенхагену. Већ 1922. добио је Нобелову награду за физику. Научним радом бавио се све до упада Немачке у Данску када је прекинуо научна истраживања и посветио само предавањима на универзитету на коме је имао своју лабораторију и у којој је проводио већи део времена.

Немци су пажљиво испитали његову делатност у окупираној Данској, али нису приметили ништа сумњиво. Научна сазнања до којих је дошао пре окупације била су доступна целом свету јер их је Бор објавио као своје научне радове. Сада, као скроман и повучен предавач на универзитету, није био опасан за Немачку па га нацисти нису дирали.

ДВОСТРУКИ ЖИВОТ

Међутим, Нилс Бор је за све време окупације водио двоструки живот: када није држао предавања повлачио се у своју лабораторију и са жаром се предавао истраживачком раду и проучавању могућности цепања језгра атома. Када му је тог пролећног дана 1944. године јављено да двојица

ПРИПАДНИЦИ ДАНСКОГ ПОКРЕТА ОТПОРА НАШЛИ СУ СЕ У ЧУДУ: ВРШИЛИ СУ У РАТУ РАЗНЕ ДИВЕРЗИЈЕ, АЛИ ОВАКАВ ЗАДАТАК НИСУ НИКАД ИМАЛИ.

кад би они сазнали докле је стигао у својим истраживањима и колико је близу стварању разорне бомбе.

Највећа брига му је била мала количина тешке воде која је за његова истраживања имала непроцењиву вредност. Крио ју је у фрижидеру у својој кући и то у боци од пива која се споља нимало није разликовала од осталих боца које су лежале уредно сложене. Сваки неупућени посетилац који би завирио у фрижидер, не знајући у којој је боци пиво а у којој тешка вода, лако је могао уместо пива да попије гутљај тешке воде.

Тог пролећног дана 1944. гестаповци нису тражили Нилса Бора. Вршили су само рутински обилазак универзитета и брзо отишли.

Непознати људи нечујно су ушли у кућу.

БОЦА С ПИВОМ

И физичар и савезници су схватили да би свако његово даље задржавање у Копенхагену могло да буде кобно. Зато су средином 1944. године одлучили да Бор напусти Данску. Пребацили су га у Шведску, у малој рибарској барци. Сопственик барке са чуђењем је посматрао непозна-

кала његова асистенткиња Лиза Мајтнер која је нешто пре њега, такође илегално, напустила Данску. Чим се физичар искрцао на обалу са олакшањем је одахнуо. Лиза Мајтнер је знала за тајну пивске боце, и зато није тешко замислити какво је било њено запрепашћење када је утврдила да се у боци коју је Нилс Бор донео — налази пиво а не тешка вода! Све је било јасно: у журби, приликом поласка из Данске, Бор је из фрижидера у својој кући узео боцу са правим пивом уместо боцу са тешком водом!

Сви су били згранути. Већ сутрадан група бораца данског покрета отпора извршила је провалу у физичареву кућу у Копенхагену. Према упутствима које су добили преко радија из Шведске циљ провале било је „пљачкање" фрижидера, тачније боца с пивом!

Припадници покрета отпора нашли су се у чуду. Откако је рат почео вршили су разне диверзије али овакав задатак још никада нису имали. Због тајности и важности тешке воде није им речено шта се налази у пивској боци, а пошто је таквих боца у фрижидеру било неколико најједноставније је било

...ЧКАЈТЕ ...ЕР!

гестаповаца долазе у зграду универзитета, његова вишегодишња истраживања о могућности техничког искоришћавања фисије атомског језгра урана већ су била уобличена у теорију. Требало је још само неке ствари проверити и доказати. С таквим научним резултатима Бор је био само корак до атомске бомбе!

Најважније резултате физичар је чувао у својој глави. Али, све се није могло сместити у то поуздано и сигурно склониште. Доста података прибележио је на разним папирима које је вешто крио. Био је свестан тога каква би опасност претила човечанству кад би се ти његови папири нашли у рукама Немаца и

Нилс Бор

тог човека који није испуштао из руке боцу с пивом.

— Ово је неки „мокри брат"! Бежи из земље, спасава главу, а од пива се не одваја! — весело је добацио сопственик барке својим морнарима.

У Шведској Бора је че-

наредити да се све боце покупе и најпажљивије отпреме у Шведску.

У „пљачку" фрижидера кренули су ноћу. Кућу Нилса Бора нико није чувао а Немци на њу још нису мотрили јер је научник био одсутан само два дана тако да још нико није знао да је побегао из Данске. До плена су лако дошли. Како су нечујно упали у кућу, тако су се нечујно и изгубили у ноћи.

Сутрадан су све пивске боце нађене у фрижидеру пажљиво спаковане и тајним каналима послате у Шведску. Тешка вода је била спасена

★ ★ ★

Убрзо после овог случаја Нилс Бор се пребацио у Сједињене Америчке Државе. Сарађивао је са групом познатих америчких научника. Њихова истраживања довела су до атомске бомбе. Бор је умро у Копенхагену 1962. године у седамдесет седмој години живота.

М. Ђ.

МОЗАИК

НЕЗГОДНО ИМЕ

Најтеже ми је на празник, нарочито на дан дочека Нове године. Тих дана мој телефон не мирује буквално ни минут. Али, пошто моја породица постоји већ 800 година, ни на памет ни не пада да променим своје презиме". Ово је недавно изјавио новинарима један грађанин Лондона који се презива — Такси!

НАОЧАРЕ ЗА ДАЛТОНИСТЕ

За неколико милиона људи на Земљи не постоји готово никаква разлика између црвених латица једне руже и њеног зеленог лишћа. То су далтонисти, људи који не разликују боје.

После вишегодишњих експеримената у Аустрији је израђена прва серија наочара за далтонисте које су много сложеније од обичних. Свако сочиво састоји се од шестоугаоних кристала црвене, жуте и плаве боје. Правилно „примање" боје добија се при одређеним покретима очију што се тренирањем лако и брзо постиже.

СНАГА ЖИВОТА

Сарадници археолошког музеја у Нагаоки, у Јапану, успели су да добију младице од плодова шумског ораха који су прележали у земљи три хиљаде година. Ораси су се сачували захваљујући дебелом слоју муља испод којег су лежали.

Ово, међутим, није први успех јапанских научника у одгајивању биљака из старог семења. Пре неколико година они су успели да добију младе биљке из семења лотоса старог две хиљаде година.

КРВНА ГРУПА И РАСТ

Крвна група једног човека може се одредити према расту, фигури и лицу човека — тврде научници са државног универзитета у Колораду. Како пише стручни часопис „Биологија човека", научници су измерили висину и проучили грађу четири стотине студената. Добијене податке упоредили су с крвним групама. Проучавања су показала да мушкарци с крвном групом „О" имају издуженија лица од осталих. Жене с крвном групом „А" пуније су од жена крвне групе „Б" и „О". Особе с крвном групом „АБ" имају дугачке руке и ноге, издужена лица и овалан облик главе.

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
ОЛИВЕР ДРАГОЈЕВИЋ
Снимио: М.Исаиловић

ХИТ СТРАНА

ОЛИВЕР ДРАГОЈЕВИЋ

Највеће изненађење на Сплитском фестивалу направио је „извесни" Оливер Драгојевић — како га је пре фестивала назвао један лист — тотални аутсајдер коме је пошло за руком да већ на првом кораку победи на највећем фестивалу забавне музике у Југославији.

Оливер Драгојевић је ново име али старо лице са забавно-музичке сцене. Он је више од две године био члан „Дубровачких трубадура" где је заменио оснивача и дугогодишњег вођу Ђела Јусића. Фестивал у Сплиту је његов први и врло успешан самостални покушај.

Оливер, кажу, није потпуно раскинуо везе са „Трубадурима". Са њима се и даље појављује на турнејима и великим концертима али је сасвим извесно да ће убудуће све више иступати као соло певач.

ПОП ЗАНИМЉИВОСТИ

Овог пролећа Мелани је одржала низ концерата под називом „Пријатељи Чилеа" са којих је сав приход ишао у корист жртава терора чилеанске војне хунте. На једном концерту између осталих појавио се и Боб Дилан.

Изгледа да ће због великих пореских обавеза Елтон Џон потпуно преселити у Аризону где је купио ранч и где гради студио за снимање.

Пошто је због свог незгодног понашања и обести у многим америчким хотелима непожељан Џон Ленон се у последње време пријављује под именом др Винстон.

Да би снимила трећи албум енглеској групи „Квин" било је потребно десет месеци марљивог рада.

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем више сингл-плоча домаће и стране производње. За информације обратите се на адресу:

Звонко Петрески
Борка Влачарот 23
97500 Прилеп

СПЛИТ 74

Највећи музички догађај овог лета био је међународни фестивал лаких нота у Сплиту. Велика смотра забавне музике, иначе четрнаеста по реду у граду испод Марјана, окупила је преко 25 познатих домаћих солиста и група и око 20 певача из петнаестак земаља Европе и Америке. Већ по традицији, фестивал у Сплиту изазвао је велико интересовање, донео неколико очекиваних хитова, представио неколицину талентованих дебитаната а завршио се бурно уз неколико неочекиваних резултата.

FIS SPLIT 74

Прву награду присутне публике и жирија 15 југословенских градоје мање познати сплитски композитор Тео Трумбић за песму „Ча ће ми Копакабана". Ову песму извели су Оливер Драгојевић у домаћој и Холанђанка Кони Финк (Conny Vink) у иностраној конкуренцији. Друга награда публике и жирија градова припала је Зденку Руњићу за композицију „Сунчане фонтане" коју су интерпретирале Тереза Кесовија (на слици) и Италијанка Соња Конти (Sonia Conti).

Ову песму стручни жири прогласио је за најбоље музичко остварење фестивала и доделио њеном аутору традиционално признање „Џеки Србљеновић". Трећу награду освојила је композиција Душана Шарца „Обала мојих снова" у извођењу Мише Ковача (на слици) и познатог италијанског певача Ал Бана.

За најбоље интерпретаторе у домаћој, односно страној конкуренцији, специјални жири музичког часописа ЏУБОКС прогласио је Микија Јевремовића и Енглеза Карла Вејна (CARL WAYNE). Награду намењену најбољем дебитанту освојио је Далибор Брун, док је група „Фортуне" проглашена за најбољи ансамбл фестивала.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЧА ЋЕ МИ КОПАКАБАНА

Музика и текст, Тео Трумбић
Изводи: Оливер Драгојевић

Обишао сам сва мора,
видио сам цили свит,
све градове и све луке
па онда назад у Сплит.
Био сам у Еспањи,
прошао сам кроз Алжир,
био сам на Хаваје
и далеки Бразил.
Ча ће ми Копакабана,
Акапулко и Мадрид
кад ја имам своју калу,
кад ја имам своју малу —
тамо је мој цили свит.
Ча ће ми Рио де Жанеиро,
Хонолулу ил'Париз
кад ја имам своју калу,
кад ја имам своју малу —
тамо је мој цили свит.
Сва блага и све драгуље
дао бих за онај дан
кад ношен валима и вјетром
спознам вољени град.
А није то Еспања,
није то ни Алжир,
нису то Хаваји
ни чаробни Бразил.
Ча ће мени Копакабана,
Акапулко и Мадрид
кад ја имам своју калу
кад ја имам своју малу —
тамо је мој Сплит.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ЧА ЋЕ МИ КОПАКОБАНА можете чути у понедељак 26. августа ове године у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа!

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ПОВРАТАК КАРЛА ВЕЈНА

Карл Вејн, добитник награде намењене најбољем интерпретатору на фестивалу СПЛИТ 74, познат је љубитељима поп-музике још од пре неколико година када је био певач, гитариста и вођа енглеске групе „Мув" (MOVE).

Карл је рођен 18. августа 1944. године у Бирмингену. Завршио је средњу музичку школу, одсек теорије, у родном граду а затим одлази у Лондон. Имао је 18 година када је основао групу „Викинзи" у којој је био бубњар, а касније гитариста и певач. Неколико година

касније среће Роја Вуда и заједно оснивају групу „Мув", једну од „најжешћих" група Енглеске крајем шездесетих година. И поред многих хитова и међународног угледа који је група стекла, Карл није био задовољан и крајем 1970. године напушта другове да би започео соло-каријеру. Снимио је више сингл-плоча од којих треба издвојити ону с песмом „Замисли" Дона Лелона и последњу на којој се налази композиција „Сан Дијего". У Енглеској има свој кратки ТВ шоу али ипак није постигао неки већи међународни углед.

Награда у Сплиту, највеће признање које је икада Карл добио, још је значајније ако се има у виду да је извојевана у конкуренцији с много популарнијим Ал Ваном, познатијим Доном Фардоном и одличном Соњом Конти. Та награда ће можда значити преокрет у соло-каријери некад познатог поп музичара.

НАУЧИТЕ ДА

1 Тешко је одговорити када се први пут у историји туча песницама претворила у спорт. Судећи по мотивима приказаним на пећинским цртежима, посуђу и рељефима, вероватно је да је бокс, као спорт, настао пре 5000 — 6000 година. Претпоставља се да је у Европу продро из Египта или долине Еуфрата, и да се као облик борбе први пут појавио на Криту а затим и у Микени на Пелопонезу. Наравно, ондашњи бокс се веома разликовао од данашњег: у њему су били дозвољени осим песничења и рвачки захвати, па чак и ударци мачем. У програм грчких Олимпијских игара песничење улази 688. године пре н. е. Вероватно је да су бокс даље ширили Европом римски легионари. За колевку модерног бокса сматра се Велика Британија, где је 1864. године маркиз од Квинсберија издао прва, званична правила ове игре.

2 Боксовање у боксу — није све. Да бисте могли да издржите напоре једног меча, морате да будете у одличној физичкој кондицији. То ћете постићи свакоднев

4 Темељно научите правила аматерског бокса јер ћете, иначе, бити брзо дисквалификовани! Ударац не смете задавати отвореном шаком! Ударите само површином коју чине зглобови костију кажипрста и средњег прста (на нашој слици та површина је обојена тамном бојом). У боксу су забрањени ударци у предео врата, бубрега и ниже појаса.

5 Постоји и неколико ситуација у којима не смете задавати ударце противнику. Обратите пажњу на њих! Ако се ваш противник у једном тренутку нађе између конопаца, не смете га ударити као ни у случају када се налази у нок-дауну, односно, када једним коленом додирује под (као што то приказују наше слике). Противника не смете ударати главом, а ни држати га.

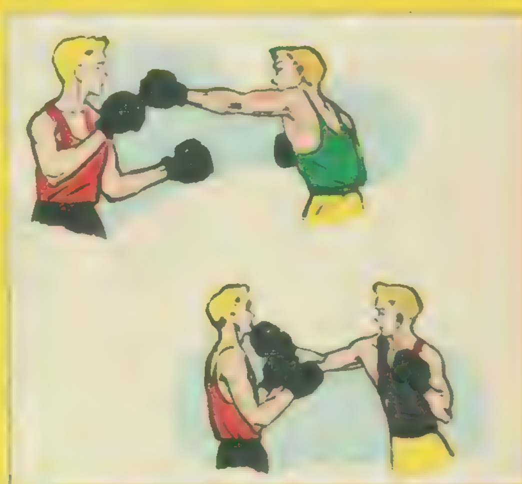
6 Један од основних ставова за борбу треба да изгледа овако: одигните мало лево раме и избаците га напред. Браду привуците према левом рамену и чувајте је десном руком. Лактове при

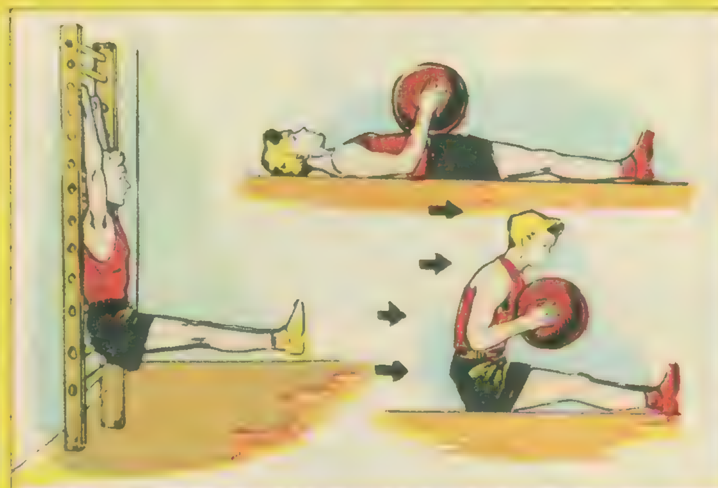

8 У рингу не поигравајте сувише да не бисте изгубили снагу, али се померајте лево-десно да бисте избегли противникове ударце. Ударац можете избећи и наглим окретом на левој нози.

9 У одмеравању раздаљине са које ћете задавати ударце нека вам послужи наша табела која важи за просечно грађеног мушкарца. Раздаљина од 15 сантиметара погодна је за крошее. За задавање директа најбоља је раздаљина од 45 сантиметара. Обратите пажњу на то да ли ваш противник радије боксује изблиза, на полуодстојању или одстојању. За борбу изблиза, употребљавајте кратке аперкате и уске крошее. За борбу на полуодстојању употребљавајте шире крошее, дуже аперкате и кратке директе. Борба на пуном одстојању, која се води из нормалног борбеног положаја, захтева дугачке директе.

А БОКСУЈЕТЕ

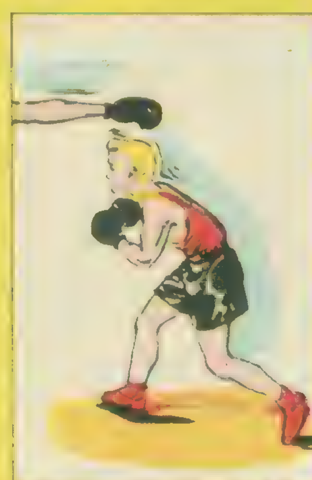
ним тренингом. Нарочиту пажњу обратите на вежбе загревања. Први тренинг треба почети трчањем 3 пута по сто метара. Затим наставите вежбама обликовања и опуштања мишића. Треба упослити цео организам и то трчањем, чучњевима, прескакањем конопца, разним спортским играма, итд. Ход у ритму и лако трчање важни су за добар рад ногу. За тренинг у гимнастичкој сали препоручују се вежбе на шведским лествицама и са лоптом — медицинком. Лезите на под и ставите лопту на стомак. Постепено се подижите, настојећи да тешку лопту рукама спустите испред стопала. После неколико тренинга, изведите вежбу тако што ћете лопту ставити не на стомак већ више главе.

3 Џак за увежбавање удараца служи за јачање рамених мишића. На џаку приказаном на нашој слици, учи се како да правилно ударате. Крушка и пенч-лопта, справе које се налазе у свакој сали за тренирање, користе се за увежбавање брзих, појединачних удараца, кратких серија од 2 — 3 ударца и за развијање осећаја за такт и брзину њиховог задавања.

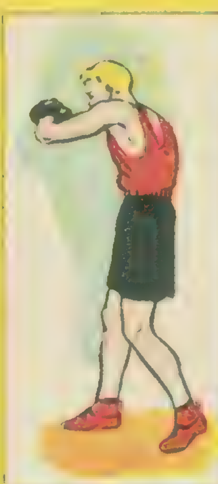

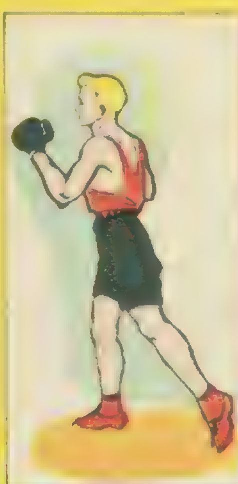

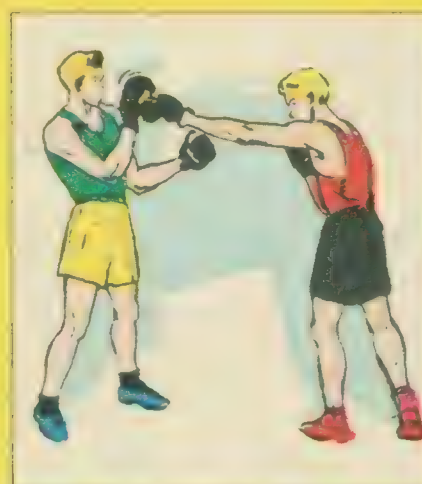
љубите уз тело. Колена мало олабавите. Раскорак нека вам буде онакав какав је при вашем нормалном ходу. Чврсто се ослоните на под левом ногом а десну са мало одигнутом петом повуците назад. Упамтите да је положај ногу веома важан због одржавања равнотеже.

7 Од великог значаја за бокс је рад ногу, јер од њега зависи брзина задавања удараца у нападу и реакција при одбрани. Зато марљиво вежбајте пребацивање тежине тела с једне ноге на другу, стојећи на врховима прстију. Када вам тежина тела буде на левој нози, десну одигните мало од пода и обратно. Да бисте избегли ударац не морате да се померите, довољно је да се сагнете или извијете тело у леву или десну страну. То се зове ескиважа и она се врши горњим делом тела, чучњем или савијањем тела из борбеног става према левој или десној страни.

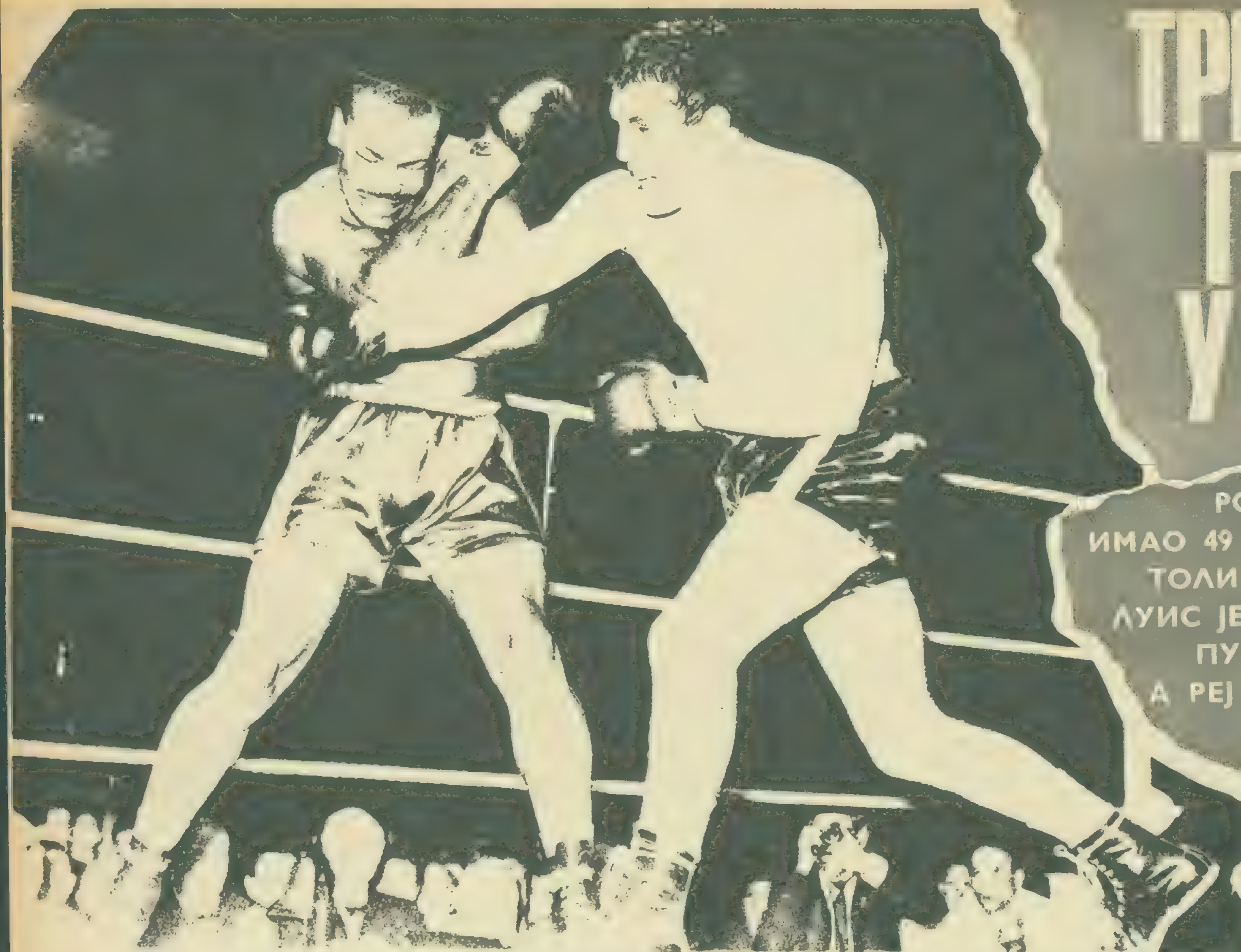

10 Леви директ се изводи тако што се искорачи левом ногом напред и право. Десно раме се повуче брзим трзајем назад. Испруженом левом руком пласира се ударац у тело противника. Када се задаје леви кроше (бочни ударац у главу или тело противника), лево раме се окреће за песницом удесно, док се десно раме истовремено повлачи уназад. При том је тежина тела на десној нози. Леви аперкат (ударац одоздо у главу или тело) је ударац при коме је лева рука савијена у лакту.

11 Леви директ одбијте тако што ћете га скренути десном руком улево, на горе или доле. Ако га одбијете левом руком удесно, контра-напад узвратите десним директом. Ако леви директ одбијете према доле, узвратите десним крошеом, а према горе, десним аперкатом. Леви кроше одбијте десном руком у смеру ваш леве стране или левом руком према горе. Леви аперкат одбијте десном руком улево. Од левог аперката ћете се најбоље одбранити ако начините корак уназад, на леву или десну страну.

НАСТАВАК НА СТРАНИ 27

ТРИДЕСЕТ ГОДИНА У РИНГУ

РОКИ МАРЋАНО ЈЕ ИМАО 49 МЕЧЕВА И ИСТО ТОЛИКО ПОБЕДА, ЏОЕ ЛУИС ЈЕ ТИТУЛУ ДРЖАО ПУНИХ 11 ГОДИНА, А РЕЈ »ШУГЕР« РОБИНСОН ЈЕ ЧЕТИРИ ПУТА БИО ПРВАК СВЕТА.

Бокс је врста спорта који се састоји у борби шакама по утврђеним правилима. Један од првих описа бокса дао је стари грчки песник Хомер у својој Одисеји. Боксом су се бавили не само стари Грци и Римљани већ и људи у средњем веку, али њима је песничење служило само да што боље прођу у тучама. Прво званично такмичење у боксу одржано је 1681. године у Енглеској.

У нашој земљи бокс се појавио доста рано. Први званични бокс-меч, одржан 17. јула 1881. године на Палићу, организовао је мађарски велепоседник Нађ Будафан Вермеш Лајош. На седници Београдског сокола 18. марта 1904. године, прихваћен је предлог артиљеријског капетана, Драгутина Николајевића, наставника борења у Војној академији, да „обучи боксовању два члана Сокола“. Нешто касније, основан је и први клуб у Београду. Међутим, до оснивања клубова у правом смислу дошло је тек 16. маја 1920. године, када је у Загребу оформљен клуб „Херкулес“. Исте године у Београду је почео да ради клуб „Раднички“. На иницијативу ђака који су се школовали у Енглеској и Француској, основан је клуб „Вожд Карађорђе“, у коме је отпочео каријеру боксер Милорад-Сики Гаковић, човек коме београдски бокс дугује много.

Боксерски спорт има своја тачно утврђена правила, којих се морају придржавати не само боксери већ и њихови тренери, судије и организатори меча. Почнимо редом.

ОПРЕМА БОКСЕРА

Ринг има облик квадрата чије су димензије 4,90 х 4,90 до 6,10 х 6,10 метара. Под ринга мора бити од чврстих дасака, прекривених филцом дебљине два сантиметра, преко кога је затегнуто платно. Висина подијума на коме је ринг постављен може бити највише 120 сантиметара. Конопци, пречника 3—5 сантиметара постављени су на висини од 40,80 и 130 сантиметара од пода и обавијени су меком тканином која не клизи. Конопци једне странице ринга међусобно су повезани на два места. Конопце држе стубови удаљени од борилишта 30—35 сантиметара. Два супротна угла, у којима се налазе боксери пред почетак такмичења и за време одмора, обележени су црвеном и плавом бојом а остала два која су неутрална, белом.

Стубови могу бити дрвени и метални. У првом случају њихов пречник износи 12 а у другом 7 сантиметара. Врхови стубова су заобљени и обложени филцом или платном. Висина им је 140 сантиметара, рачунајући од пода ринга.

Рефлектори за ноћна такмичења постављају се изнад средишта ринга и налазе се на висини од три метра. Знак за почетак и крај рунде даје се гонгом, металном направом, најчешће повезаном са хронометром. Звук гонга мора бити довољно јак да га чују и боксери у рингу и публика.

У личну опрему боксера спадају рукавице које су начињене од коже и обично испуњене коњском длаком. Тежина једне рукавице је различита: за јуниоре износи 373 грама, за сениоре и почетнике 284, а за професионалце 248 грама. Осталу опрему чине: дубоке платнене или кожне патике, гаћице са еластичним појасом (ластишом), мајица без рукава, чарапе, штитник за зубе и убрус.

КАТЕГОРИЈЕ У БОКСУ

На конгресу АИБЕ — Међународне аматерске боксерске федерације — одржаном 18. септембра 1966. године у Риму, бокс је коначно по тежини такмичара подељен на једанаест категорија: папир од 45 до 48 килограма, мува 48—51, бантам 51—55, перолака од 54 до 57, лака 57—60, полувелтер 60—63,5, велтер од 63,5 до 67, полусредња од 67 до 71, средња 71—75, полутешка од 75 до 81 и тешка преко 81 килограма.

По годинама старости и броју јавних мечева, боксери се деле на три разреда: јуниоре, почетнике и сениоре.

Такмичење је дозвољено само између два боксера истог разреда и исте категорије.

Борба се прекида у случају да се један од боксера налази у нок-дауну, односно када додирује под ринга и другим деловима тела осим стопала; ослања се на конопце и не пружа отпор; налази се у стојећем положају али није способан за даљу борбу и када се без кривице противника нађе ван конопаца.

Уколико се догоди један од наведених случајева, судија командује „стоп“, каже „један“ и наставља да броји тек када се увери да је други такмичар отишао у неутрални угао. Такмичару који је у нок-дауну остао десет секунди, судија ће командовати „аут“.

Борба се може завршити: класичним и техничким нокаутом, дисквалификацијом једног од боксера, победом на поене или нерешеним резултатом.

Борба у аматерском боксу подељена је на три рунде по три минута за сениоре, три рунде по два минута за јуниоре и три рунде по минут за пионире. Уколико се не договоре другачије, такмичари у професионалном боксу се боре у 15 рунди по три минута. За светско првенство обавезно је да се такмичари боре у 15 рунди.

За једног од најбољих боксера свих времена сматра се Џек Џонсон, који је на рингу остао пуну 31 годину! О његовом мечу са Бернсом, који је бранио титулу светског првака, одржаном у Мелбурну 1908. године „Политика“ је у чланку од 3. јануара 1909. године, донела да су се такмичари „баш жестоко лемезали и, у исто време, страшно грдили и частили“.

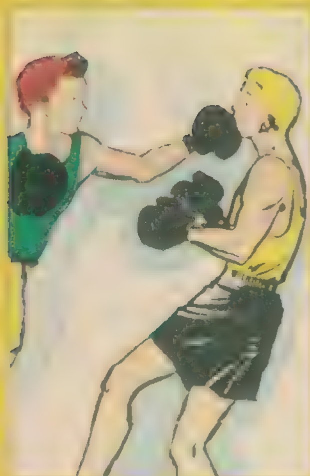
НОКАУТ ПРВИМ УДАРЦЕМ

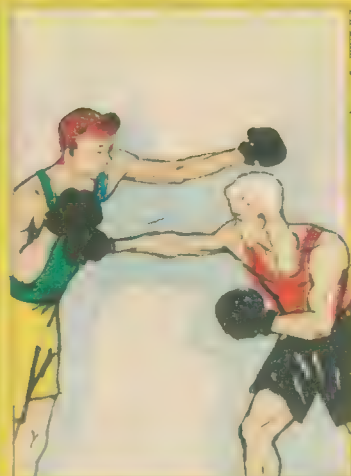
За најкраће борбе у историји бокса сматра се меч одржан 1972. године у Сарагоси, у Шпанији, када је Валентино Лорен, боксер тешке категорије, за само пет секунди нокаутирао Американца Џоа Морала. У Местангу, у Енглеској, 2. септембра 1957. године, боксер велтер категорије Теди Баркер, победио је Нигеријца Боби Робертса већ првим ударцем!

Роки Марћано, једно од најпознатијих имена у историји бокса, имао је релативно мало борби током своје каријере. Боксовао је у света 49 мечева али је однео и исто толико победа, од тога 43 нокаутом.

Џое Луис, некадашњи првак света у тешкој категорији, најдуже је успео да задржи освојену титулу: једанаест година, осам месеци и девет дана. Робинсон „Шугер“, коме је право име Волтер Смит, држао је рекорд друге врсте: он је једини боксер који је четири пута успео да поврати изгубљену титулу светског првака.

НАУЧИТЕ ДА БОКСУЈЕТЕ

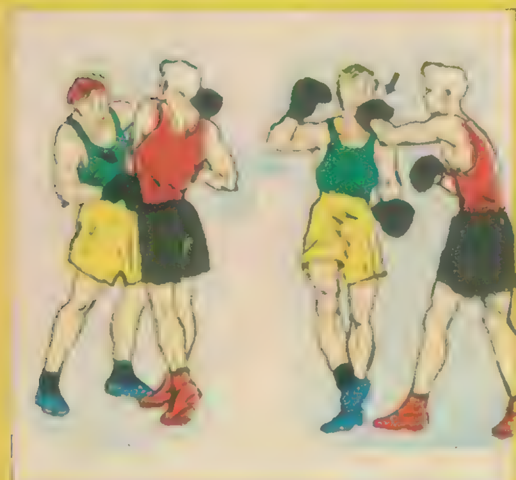

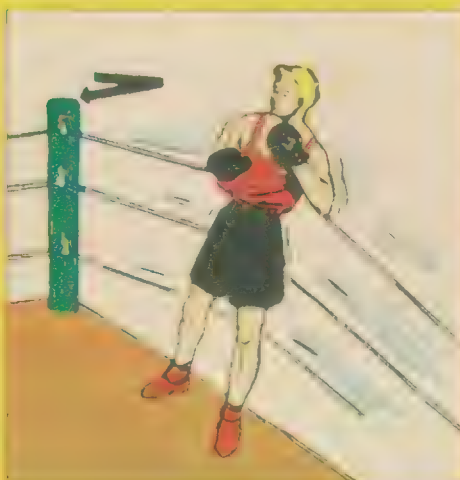

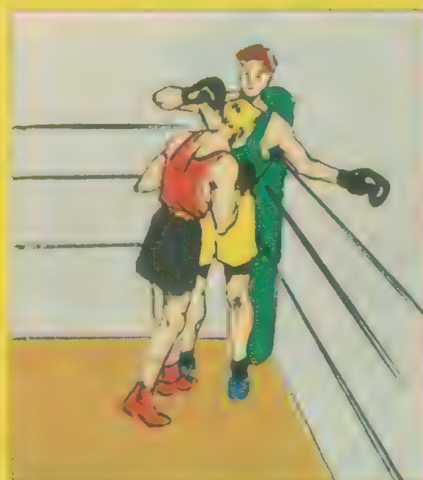
12 Када вам противник пласира леви директ, тргните се муњевито уназад да бисте га избегли или бар умањили јачину ударца. Реагујте брзо! Сагните се на леву страну и задајте у тело противника десни директ. Избегавајте да се током борбе усредсредите само на одбрану јер ће вам се то осветити. Још од самог почетка меча трудите се да противнику наметнете свој систем борбе.

13 На овим сликама покушаћемо да вам прикажемо како изгледа ток једне борбе. Боксер у жутим гаћицама је десницом скренуо леви директ противника и уједно му задао десни аперкат. Одмах затим, заневши се, пласирао је ударац у ребра боксеру у црним гаћицама, који прелази у контра-напад. Он неопрезном противнику, који је открио браду, задаје десни кроше. Боксер у жутим гаћицама покушава да умањи јачину противниковог крошеа тако што ће га одбити левицом у страну. Боксер у црним гаћицама поново полази у напад, али овог пута он пласира леви кроше у браду противника који, заневши се од јачине ударца, задаје контра-ударац у ребра. Међутим,

боксер у црним гаћицама реагује муњевито: он непокривеном противнику упућује снажни леви кроше у браду. Не заборавите да у боксу побеђује онај ко је спретнији и ко брже мисли! Зато се у рингу не понашајте као аутомат, већ стално размишљајте и студирајте противника. Обратите пажњу на грешке које чини ваш противник и користите их!

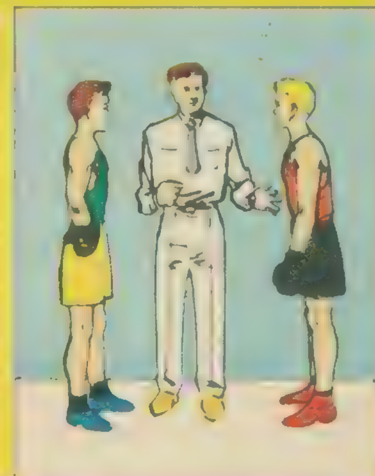
14 Немојте никако сметнути с ума да је ринг довољно простран да вас током борбе добро измори, ако поигравате по њему од угла до угла. Настојте да се борба води на средини ринга. На тај начин имаћете довољно простора и да нападате противника и да га одбаците на конопце. Уколико се догоди да противник вас одбаци на конопце, можете се ослонити на њих али се немојте одбацивати право напред јер ћете тако налетети на његов ударац. Покушајте да се извучете било с леве било с десне стране. Ако се налазите у углу а противник иде на вас десним директом задржите његово десно раме својом отвореном десном руком. Ако противник пође на вас левим директом, десном ногом направите корак удесно, а десном руком одгурните противникову левицу.

15 Да бисмо заједно поновили све оно што сте до сада научили, погледајте још једном како треба да се одвија борба. Боксер у жутим гаћицама је нагло ескивирао у страну да би избегао десни директ и уједно задао снажан ударац у плексус противника. Боксер у црним гаћицама одговара контраударцем у раме и за тренутак се неопрезно открива. Његов противник ће то искористити да би му задао десни аперкат, пазећи истовремено да остане ван домашаја деснице боксера у црним гаћицама. Црни сада прелази у контранапад десницом, који противник покушава да избегне ескиважом улево и тако налеће на његов леви кроше.

16 Ако се сувише дуго налазите у клинчу, судија ће вам наредити „брек“, што значи да ви и ваш противник треба да се раздвојите. Уколико задате непрописан ударац, судија ће наредити „стоп“. Борбу ћете наставити на команду „бокс“. Ако се налазите у нок-дауну, судија ће вам бројати до десет и командовати „аут“ или „бокс“ у зависности од тога да ли сте способни за даљу борбу или не.

Фантастична прича

РЕЈ БРЕДБЕРИ

ГРАД

Град је чекао двадесет хиљада година.

Планета је пловила космичким пространством, цвеће на њеним пољима расло је и сахнуло, а град је чекао. Настајале су и нестајале реке, а град је и даље чекао.

Град је чекао, чекали су његови прозори и црни зидови, његове куле што су парале небо, јарболи већ одавно без застава, чекале његове улице којима нико није корачао, чекала врата и кваке за које се нико није машао. Град је чекао а планета је за то време пловила својом орбитом око белоплавичастог сунца. Годишња времена су се смењивала, летња врелина топила је лед али је лед поново све окивао да би опет уступио место зеленим пољима и пожутелим летњим шумарцима.

Стигао је брод!

И једног таквог летњег дана, средином двадесет хиљадите године, град је био награђен. На небу се појавила ракета. Ракета је муњевито пролетела изнад града, окренула се и спустила. Чули су се кораци по жутој, реткој трави и гласови људи из ракете који су се обраћали онима напољу:

— Готови?

— Полако, момци, и опрезно! Идемо у град. Џенсене, ви ћете с Хатчинсоном поћи напред, у извидницу.

Град је отворио своје ноздрве скривене у црним зидовима. Мирис ватре, мирис метеорита који је пао, мирис растопљеног метала. Из неког другог света стигао је брод! Траке са утиснутим информацијама потекле су преко калемова и кроз жуте зупчанике склизнуле у одговарајуће апарате.

— Клик-так-так-так. — зазвучао је бројач метронома. Пет, шест, седам, осам, девет. Девет особа!

Град је чекао њихове меке кораке у обући с гуменим ђоновима. Огромне ноздрве града поново су се рашириле. Једва приметан мирис који се ширио од људи што су опрезно корачали стизао је до циновског Носа и разлагао се у градском ваздуху на сећања о млеку, сиру, сладоледу... Клик-клик.

Опрезно, момци!

— Џонсе, извади пиштољ. Не буди идиот!

— Зашто се узбуђивати, град је мртав.

— То нико не зна.

Уши...

Сада, када су одјекнуле речи, пробудиле су се и Уши. После толиких векова слушања само ветра и шума лишћа што пада с дрвећа и жубора потока који су настајали од отапања снегова, Уши су подмазале саме себе и затегле своје бубне опне осетљиве толико да су могле да чују лупање срца дошљака.

— Капетане, мислим да би требало да се вратимо у ракету.

— Овде наређења издајем ја, мистер Смите.

— Да, сер.

— Еј, ви тамо! Извидницо! Видите ли штогод?

— Ништа, сер. Изгледа да је град већ одавно изумро!

— Чујеш ли, Смите? Немамо се чега бојати.

— Ипак ми се све то не свиђа. Не знам зашто. Зар вам се није догодило да дођете у неки непознати град а да вам се ипак чини да сте у њему већ били? И овај град ми се чини некако познат.

— Глупости. Растојање између Земље и овог планетног система износи милијарду миља. Овде никако нисмо могли досад бити. Наша ракета је једини фотонски брод на свету.

— Све ја то знам, сер, али ипак имам такво осећање. Мислим да треба што пре да одемо одавде.

Кораци су застали. У непокретном ваздуху чуло се само дисање гостију.

Ухо је то чуло и наћулило се. Полако су се покренули ротори, кроз цеви и вентиле потекли су поточићи блиставе течности. Протекло је неколико секунди и као одговор на наређења Уха и Носа кроз огромне отворе на градским зидинама дошљаке је запљуснуо свеж, мирисни талас.

— Осећаш ли, Смите? Мирише млада трава! Јеси ли икад осетио пријатнији мирис? Кунем се свим на свету да бих могао овде вечито да стојим и да га удишем.

Кораци су кренули даље.

Очи...

Ухо и Нос опустили су се за тренутак. Као да су одахнули. Противудар је успео. Људи су кренули напред.

Сада су се покренуле и мутне Очи града.

— Погледајте, капетане! Окна!

— Шта?

— Окна на оним кућама. Видео сам кад су се преокренула.

— Ја нисам приметио.

— Као да су се променила. Променила су боју. Била су тамна а сада су светла.

— Мени изгледају као обична квадратна окна.

Улицом, испод окана, ишла су два човека. Извидница. Иза њих, на одстојању које је захтевало опрезност, корачало је осталих седам космонаута. Одећа им је била бела, лица ружичаста, очи плаве. Ишли су усправно, на задњим удовима, држећи у предњим метално оружје. Ноге су им биле у обући. Биле су то особе мушког пола с очима, ушима, устима и носевима.

Окна задрхташе и сузише се, а затим се раширише као зенице без бројних очију.

— Кажем вам, капетане, за окна...

— Напред.

— Ја се враћам у ракету.

— Мистер Смите!

— Не намеравам да упаднем у клопку.

— Бојиш се пустог града?

Остали се збуњено насмејаше.

— Смејте се ви само, смејте!

Улица је била калдрмисана — сваки камен три палца широк, шест дугачак. Једва приметно улица се улегла. Мерила је дошљаке. У подземном машинском одељењу црвена стрелица додирнула је бројке 178, 210, 154, 201, 198 фунти. Сваки мушкарац био је измерен, резултат мерења записан и намотан на калем, белешка је клизнула ниже, у исти такав мрак.

Сада се пробудио читав град. Вентили су усисавали и избацивали ваздух а с њим и мирис дувана што се ширио из уста дошљака, мирис зеленог сапуна којим су зрачиле њихове руке. Чак и њихове очне јабучице испуштале су таман

Улицама мртвог града корачала су два човека — извидница.

ИМЕ МУ ЈЕ БИЛО А И САДА ЈЕ: ОСВЕТА.

мирис који се једва могао осетити. Али, град та је хватао и одмах слао доле да би подаци били што потпунији. Чак су и улице којима су ступали дошљаци упијале укус њихових ђонова. Сада је све било ту, спремно за последњи обрачун.

Кораци. Кораци у трку.

— Смите, назад!

— Нека вас ђаво носи!

— Ухватите га, момци!

Потрчали су за Смитом.

Мозак

Насред коловоза створио се отвор и капетан, који је трчао улицом, нестаде у њему. Његов нестанак нико није приметио. Једно сечиво расекло му је грло, друго груди. Његово тело било је за тили час очишћено од унутрашњих органа и постављено на сто. Циновски електронски микроскопи уперили су своје објективе на црвени сплет мишића, бестелесни прсти опипавали су његово срце које је још куцало.

Горе су средином улице трчали људи. Трчао је Смит. Људи су викали. Смит је викао. А испод њих испитивање се настављало. Најзад је Мозак сабрао резултате.

Да, то су људи. Људи из далеког света, с неке планете. С планете Земље. То су наши непријатељи. Људи које смо чекали двадесет хиљада година да бисмо им се осветили. Долазе са Земље која је пре двадесет хиљада година објавила рат Таолану. Земљани су нас држали у ропству и уништили страшном болешћу. А тада су одлетели у другу галаксију да би се спасли те исте болести којом су нас заразили, пошто су уништили наш свет. Они су заборавили тај рат и та времена, заборавили су и нас. Али, ми њих нисмо заборавили. То су наши непријатељи. Наше чекање је награђено.

— Смите, врати се!

Брже! Над црвеним столом на којем је лежало капетаново тело нове механичке руке дале су се на посао. У унутрашњост његовог тела унеле су органе од месинга, латуна, сребра, алуминијума, гуме и свиле. Златну мрежу убациле су под кожу, затим су поставиле ново срце, а у празну лобању платински мозак који је зујао и бацао сит не плавичасте искре. По читавом телу, кроз руке и ноге спроведене су жице. Тело је за трен ока поново чврсто зашивено, резови наврату, грудима и око лобање парафинирани и залечени. Све је савршено изведено, све је било као ново.

Капетан је сео и протегнуо се.

— Станите!

Средином улице поново је трчао капетан. Извадио је револвер и опалио.

Смит је пао погођен у само срце. Остали су застали. Капетан им је притрчао.

— Какав идиот! Уплашио се мртвог града.

Сви су погледали капетана и њихове очи најпре су се рашириле а затим сузиле.

— Чујте ме, — рече он. — Треба да вам кажем нешто изванредно важно.

Освета

И сада се град, који их је измерио, пробао и оњушио, који је истрошио све своје способности сем једне, спремао да искористи и ту последњу способност, способност да говори. Није говорио са злобом и мржњом нагомиланом у својим зидовима, кулама, плочницима и коловозима. Проговорио је мирним гласом човека.

— Ја више нисам ваш капетан. И више нисам човек.

Људи устукнуше.

— Ја сам град — објасни им и осмехну се. — Чекао сам две стотине векова. Чекао сам синове синова њихових синова.

— Капетане!

— Не прекидајте ме. Ко ме је саздао? Мртви су ме створили. Древна раса која је некад овде живела. Народ који су Земљани уништили ужасном болешћу која се није могла лечити. И представници те древне расе, сањајући о дану када ће се, можда, Земљани вратити, подигли су овај град, и име му је било а и сада је Освета. Град је подигнут на планини Тим на обали Мора Столећа, крај Планине Мртвих. Читав град је анализатор, нека врста лакмусове хартије за проверавање свих космонаута будућности који би овамо доспели. За двадесет хиљада година овде су се спустиле само две ракете. Једна из далеке галаксије Ент.Ње на посада била је проверена и пуштена из града неозлеђена. Исто се догодило и са посадом другог брода. Најзад сте ви стигли! Освета ће бити потпуна. Ти људи умрли су пре две стотине векова али су иза себе оставили град, да вас он дочека.

— Капетане, да вам није рђаво? Можда би било боље да се вратите у брод?

Повратак

Град задрхта. Коловоз се раствори и људи, вриштећи, пропадоше у таму. Падајући видели су блистава сечива...

Време је протицало. А затим се зачу:

— Смит?

— Ја!

— Ценсен?

— Ја!

— Џон, Хатчисон, Спрингер?

— Ја, ја, ја!

Стајали су у близини ракете.

— Враћамо се на Земљу.

— Разумемо, капетане!

Резови на њиховим вратовима нису се могли приметити као ни њихова срца од латуна, органи од сребра и танке златне нити нерава. Из њихових гласова избијало је једва чујно електрично зујање.

Десеторица космонаута журно су уносили у брод златне бомбе са заразним бактеријама.

— Бомбе морају бити избачене на Земљу.

— Да, капетане!

Врата ракете су се затворила. Ракета је полетела.

Кад је тутањ мотора утихнуо, стаклене Очи града су потамнеле, Уво се опустило, џиновски клипови у ноздрвама престали су да раде.

А ракета се удаљавала, постајући све мања и мања.

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) део птичјег тела (мн), 6) велико капиталистичко предузеће, 11) комадићи лаве, 13) град у Мароку, 14) сеоско подручје, 15) билијарски штап, 17) наша река, 18) спортска торба, 19) ваздушна лопта, 21) острво на Јадрану, 22) хемијски знак за иридијум, 23) гробница, 24) спортски првак, 26) лична заменица, 27) сок добијен цеђењем грожђа, 28) краћи назив за аутомобил, 30) главни град суседне земље, 32) збирка песама, 34) име Толстојеве јунакиње Карењине, 35) ниског раста, 36) немачка лична заменица, 37) двадесето и пето слово ћирилице, 38) експлозивно тело, 39) Ужичанин, 40) популаран назив за бразилске фудбалере, 42) речни рибари, 44) списи, 45) стабљика, 46) два сугласника, 48) неопходан зачин, 49) љиљан, 50) аутомобилска ознака за Зеницу, 51) енглески државник, учесник бурж. револуције (Џон), 53) видар, 55) тропска змија, 56) француско мушко име, 58) индустријска биљка, 59) име Маркса, 60) борац с биковима, 62) полуострво на северу Америке, 64) страна света, 65) јак ветар.

УСПРАВНО:

1) уметност старих Грка и Римљана, 2) земљорадник, 3) везник, 4) личност из Шекспирове трагедије, 5) италијански певач (Бано) 6) аутомобилска ознака за Титоград, 7) наша филмска глумица (Ева), 8) ударац, 9) Синајска гора, 10) пратилац, 12) Одисејева постојбина, 13) везник, 16) аждаја, 19) плитка стајаћа вода, 20) знаност, 23) наша прва филмска глумица, 25) део намештаја, 27) дашчице за покривање планинских кућа, 28) предворје, 29) познати немачки фудбалер, 31) наша планина и река, 32) озледе, 33) грчки бог љубави, 35) личност из стрипа, 38) део аутомобила, 39) полет, 40) планински венац у средњој Европи, 41) непозната у математици, 42) траг дивљачи, 43) нестваран, 45) једна птица, 47) складиште за жито, 49) боја за косу, 50) женско име, 52) један месец, 54) телефонски позив, 55) београдски фудбалски клуб, 57) страно мушко име, 59) римски филозоф и песник (Тит Лукреције), 61) скраћеница за рукометни клуб, 63) четрнаесто и осамнаесто слово ћирилице.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) брст, 4) име, 7) стуб, л, 10) „Травијата“, а, 11) обоа, 13) Ана, 14) Ртањ, 16) копно, ђ, 18) Лоара, т, 19) Суђурај, х, 22) сат, 24) нишан, 25) вез, 27) Книн, 29) лед, 30) бром, 31) ритови, 32) идеали, 33) очај, 34) бој, 36) стој, 37) Бан, 38) гамад, 40) ага, р, 41) Баранин, н, 43) шкарт, л, 45) Васја, 48) Кама, 49) пет, 51) улаз, р, 52) одгонетка, о, 53) Тара, 54) дар, 55) адут.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Миродуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојковић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44, дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-080-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

Идућег петка: Хвалисавац!

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

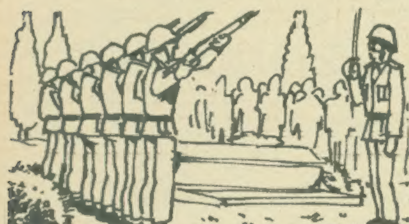
Драги Забавничe,

ТРИ ПЛОТУНА

Због чега се приликом сахране погинулог војника изнад његовог гроба испаљују три плотуна?

Томе Андреевски,
Битола

Овај обичај, који данас представља знак свечаног опроштаја с погинулим ратником, имао је некад сасвим друго значење. Настао је у време кад се ратови још нису водили тако беспоштедно као данас и кад су били ограничени само на две зараћене државе. У случају кад у једном рату

битка траје дуго, заповедници противничких страна склопили би краткотрајно примирје да би с бојног поља покупили рањенике и сахранили погинуле. Кад би то било обављено, испаљивана су три плотуна — знак да борба може поново да почне и да се води до следећег примирја или победе једне од зараћених страна.

НАЈЛЕПШИ СВАТОВИ

Желио бих знати која је прва жена-херој у нашем народноослободилачком рату.

Заим Мујановић,
Теслић

Када је један батаљон X крајишке бригаде успео да на Пркосима, на путу између Врточа и Кулен Вакуфа, пробије чврсту немачку одбрану, међу бомбашима који су силовито нападали налазила се и двадесетогодишња Марија Бурсаћ.

У Бригаду је дошла као неписмена пастирица, најстарија од четворо деце сиромашних родитеља из села Каменице код Дрвара где је рођена 1924. године. Чим је 27. јула 1941. плануо устанак у Босни, седамнаестогодишња Марија са своја два брата и сестром прикупља одећу за партизане, пере и крпи рубље борцима, дочекује и испраћа чете. Иако је породица Бурсаћ живела у оскудици, није жалила ништа кад је требало помоћи борцима. Онога дана кад је на фронт упућено и њено девојачко рухо, Марија је радосно узвикнула:

— Другови који одлазе у бој против фашиста су ми најлепши сватови!

У тешким тренуцима, кад би многи клонули духом, Марија би запевала или повела коло. Постала је омиљена у селима око Дрвара. Почетком 1942. примљена је у СКОЈ. Тад је научила да чита и пише.

Марија је стално желела да је приме у борбену јединицу. Тако је ушла у састав X крајишке бригаде. Међутим, ни тада није била задовољна. Јављајући се увек као добровољац за смеле и опасне акције, Марија је постала бомбаш.

Онога дана када је бомбама јуришала на непријатељске бункере имала је двадесет година. Успела је да убаци бомбе у два немачка бункера. Међутим, један борац недалеко од ње пао је од непријатељског куршума. Када је покушала да га изнесе из ватреног окршаја, Марију је оборио погодак из немачког бацача. Неколико дана касније издахнула је ова храбра и увек насмејана девојка, прва жена-херој народноослободилачког рата.

СВЕ О БОКСУ

Молим те да у Малој пошти објавиш адресу на коју могу да се обратим да бих купио књигу „Све о боксу" Радивоја Марковића, као и цијену ове књиге.

Енес Каменчић,
Зеница

Књигу „Све о боксу" познатог новинара Радивоја Марковића можете набавити поузећем од НИП „Спортска књига", Македонска 19, 11000 Београд. Цена књиге је 60 динара.

РИБЕ У МИНЂУШАМА

Жељела бих да знам откад се употребљавају минђуше.

Лидија Петричевић,
Опатија

Минђуше су биле у моди и код старих културних народа, а носиле су их као украс не само жене, него и мушкарци. Оне су имале разне облике. И данас има мушкараца који носе минђуше, нарочито у примитивним племенима. У старом Египту најрадије су се носиле минђуше са драгим камењем, док су Грци волели да минђуше представљају леп резбарски рад. У старом Риму минђуше су сматране као велики луксуз јер су обично биле веома скупоцене. Сенека помиње да су неке жене носиле минђуше које

су вределе колико имања три патрицијске породице. Плаут је исмејавао мушкарце из Картагине што су носили минђуше, али то није ништа сметало да их у Риму једно време носе и мушкарци. То је трајало све док император Александар Север (280—235) није забранио да мушкарци носе минђуше јер је сматрано да је то за њих недостојно.

У средњем веку поново је завладала мода да мушкарци носе минђуше. У доба француског краља Анрија II, средином 16. века, жене су носиле минђуше у оба ува а мушкарци у једном. И у Наполеоновој војсци било је војника који су такође носили минђуше. За време Наполеона III биле су у моди минђуше-акваријуми. То су биле две мале стаклене кугле пуне воде у којима су пливале две ситне златне рибе. Међутим, та мода је била кратког века. Касније је завладала мода да се мење што веће драго камење, а да се метални део занемарује.

WALT DISNEY
МИКИ

'ОЋЕМО ЛИ ДА ГЛЕДАМО ТЕЛЕВИЗИЈУ ИЛИ ЋЕМО КОД ШИЉЕ?

ИДЕМО КОД ШИЉЕ...

...ОН ЈЕ ЗАБАВНИЈИ!

ЗНАШ ЛИ ДА ЈЕ ШИЉА НАБАВИО МАШИНУ ЗА УЧЕЊЕ У СНУ?
ШИЉА

И СВАКЕ НОЋИ ПУШТА НОВУ ЛЕКЦИЈУ!
ЗВРРР

КАКО СТЕ? УЂИТЕ, УЂИТЕ... ПРИЧАЋУ ВАМ О СФИНГИ!

ИСКЛЕСАНА ЈЕ ИЗ ЈЕДНЕ СТЕНЕ У БЛИЗИНИ КЕОПСОВЕ ПИРАМИДЕ!

... ИЗМЕЂУ ШАПА ЛАВИЦЕ КОЈА ИМА ЉУДСКУ ГЛАВУ НАЛАЗЕ СЕ ОСТАЦИ ХРАМА...

СФИНГА ЈЕ ДУГАЧКА 73,5 МЕТАРА...

А КОЛИКО ЈЕ ВИСОКА?

ОВАЈ... НЕ ЗНАМ! ТУ ЛЕКЦИЈУ ЈОШ НИСАМ **ОДСПАВАО**!
1182